

Villa & Fritid

Sommarspecial 2015

ÅRGÅNG 48 4/15
EDITION SÖDER

10 SMARTA TIPS INFÖR STUGSÄSONGEN

- SOLENERGI
- AVLOPP
- RENT VATTEN

HJÄLP BINA

– HUGGET I STEN SEDAN 1939 –
EN RIKTIG STENHUGGARE
Vi kan allt från marksten och köksbänkar till fasader och gravstenar.

Tel 0300-180 25
Fax 0300-105 28
Industrigatan 4
434 32 Kungsbacka
info@henrikssonsstenhuggeri.com
www.henrikssonsstenhuggeri.com

Minera Offerdalsskiffer

Orlando Grafit

S:T ERIKS

HEDA
MURAR SOM LYFTER TRÄDGÅRDEN.

Öppet: Vardag 7-16, Torsdag 7-18

MINERA
SKIPER

Benders

Evighetsformad friggebod

Vill du mura en hållbar, evighetsformad friggebod som skänker glädje till många kommande generationer kanske den här lekfulla friggeboden, från Finja, är något för dig.

Mem arkitekter har formgivit Evigheten, som består av två runda ytor; ett större rum för inomhusaktiviteter och en uteterrass med sittbänk. Det är de som gör Evigheten till något mer än en traditionell friggebod. Den böljande designen, med runda och graciösa former, mjukar upp och skapar magi i vilken trädgård som helst.

FINSK SKOG

GENOM ETT FÖRSTORINGSGLAS

Illustratören Lotta Olsson inspireras av skogen. Alla detaljer som Lotta har sett på sina långpromenader har resulterat i det detaljrika, jordiga mönstret Varpu (som betyder kvist på finska).

Varpu-mönstret följer estetik av modern, finsk tradition hos Sarjaton¹; de fina detaljerna från arktisk natur är en nytolkning av det klassiska mönstret.

“För mig är naturen vild och

fri, det handlar om former och detaljer, inte system eller vetenskap. När jag skapar ett träd är det bara min fantasi som sätter gränser,” säger Lotta.

www.fiskarsgroup.com

Fotnot 1, Sarjaton betyder "ingen serie" på finska. Namnet symboliserar flexibilitet och frihet då serien kommer i en mängd olika varianter som alla passar perfekt ihop!

Villa & Fritid, Storgatan 36 A, 431 31 Mölndal TEL VX 031-27 51 20, FAX 031-27 68 61 **HEMSIDA** WWW.VILLAFRITID.SE | **E-POST** INFO@VILLAFRITID.SE

ANSVARIG UTGIVARE JAN-ERIK WEINTIZ | **REDAKTION** JAN-ERIK WEINTIZ, LARS BÄRTÅS, STEFAN MATSSON, ANN-CHRISTIN B EDSTRÖM, MARITA ÅMAN | **TRYCK** V-TAB VIMMERBY

DISTRIBUTION POSTEN | FÖR EVENTUELLA FEL I EN ANNONS SVARAR VILLA&FRITID MED HÖGST ANNONSKOSTNADEN ELLER NYTT INFÖRANDE I NÄSTKOMMANDE NUMMER. ÅSIKTER FRAMFÖRDA I SIGNERADE ARTIKLAR ÄR FÖRFATTARNAS EGNA OCH BEHÖVER INTE SAMMANFALLA MED TIDNINGENS.

Nordic SunPower

Din kompletta solcellsleverantör

Projektering
Försäljning
Montage
Underhåll

Kontakta oss för kostnadsfri konsultation
031-348 00 10
nordicsunpower.se

Keine Kompromisse

Ta din trädgård på allvar. Det gör vi.

iMow MI 632

Råd & Rön
BÄST i TEST

MAR 2014

PRIS
Rek. **19.900:-**

PRIS
3.990:-
Rek. pris 5.690:-

Bioklippare MB 2 RT

Elhäcksax HSE 52

Råd & Rön
BÄST i TEST

MAJ 2015

PRIS
Rek. **1.490:-**

PRIS
Rek. **2.390:-**
utan batteri & laddare

Råd & Rön
BÄST i TEST

MAJ 2015

Batterihäcksax HSA 66

stihl.se

Erbjudandet gäller t.o.m 150731.
Med reservation för tryckfel.

DIN LOKALA ÅTERFÖRSÄLJARE:

ALINGSÅS MARIN&MASKIN	0322-64 24 00	KUNGSBACKA DENNIS MASKIN	0300-519 21/23	STRÖMSTAD KA MASKINSERVICE	0526-611 79
ASKIM GÖTEBORGS SKOG & TRÄDGÅRD AB	031-68 38 80	KUNGÄLV KUNGÄLVSKOG & TRÄDGÅRD	0303-183 00	TVÅÅKER HANDINS SKOG&TRÄDGÅRD AB	0340-405 15
DINGLE EKSTRÖMS MOTORSERVICE	0524-408 93	KÅLLERED AGRIA TRÄDGÅRDSMASKINER AB	031-790 47 00	UDDEVALLA KJELLMANS SERVICE	0522-185 55
FLODA SKOG & TRÄDGÅRD	0302-301 54	LILLA EDET MT SERVICE	0520-47 00 35	VOXTORP MW TRÄ	0430-300 97
HALMSTAD STS-BUTIKEN	035-10 85 73	LJUNGSKILE ROSENVIST MASKINER AB	0522-69 89 49	VÄRGÅRDA HEDENS	0322-62 50 10
KODE MASKIN & MARIN	0303-502 90	PARTILLE PARTILLE SKOG & TRÄDGÅRD AB	031-340 28 24	VÄSTRA FRÖLUNDA TOOLAB	031-87 83 85

SKÄRGÅRDSBOENDE SOM HÅLLER HISTORIEN VID LIV

Blåsiget på skäret. Jan och Wivi-Ann Eliasson njuter av skärgårdslivet på Rörö, trots allt underhållsarbete som vådrets makter förorsakar.

En saltstänkt idyll som kräver mycket husligt underhåll. Men också en kulturhistorisk plats som varit hemvist för en skärgårdslegend. Wivi-Ann och Jan Eliasson har många skäl att vårda sitt vackra fritidshus ute på Rörö.

TEXT: LARS BÄRTÅS BILD: JE WEINITZ

Wivi-Ann och Jan Eliasson bor till vardags i Alingsås. Men de tillbringar nästan all sin lediga tid på Rörö, den nordligaste bebodda ön i Öckerö kommun. Deras faluröda fritidshus ligger i Apelvik: en genuin skärgårdsidyll med bedårande utsikt över Kattegatt.

– **VI HAR SKÄRGÅRDEN ”I BLODET”** och kan inte tänka oss en bättre och mer inspirerande plats att vara på, säger Wivi-Ann. Som husägare vid havsbrynet gäller det dock att kunna tampas med vådrets oberäkneliga makter. Blåsten och saltvindarna innebär hårda påfrestningar på takpannor, fasad, fönster och terrasser.

– Fasaden behöver målas om med jämna mellanrum. Vi stryker en sida åt gången, och när hela huset är färdigt är det dags att börja om, berättar Jan.

BONINGSHUSET BYGGDES PÅ 1980-TALET och är stilmässigt anpassat till den traditionella, bohuslänska skärgårdsbebyggelsen. För utsiktens skull har fönstren dock blivit lite större och för klimatets skull har man förstärkt fasaden med en välisolerad västkustskiva.

Fritidsboendet har numera också kompletterats med en gäststuga och ateljé, som ligger ovanför det gamla hamninloppet bredvid huset. Paret anli-

tade arkitekten Bengt Svanholm, som är verksam på grannön Hönö, för att få den rätta skärgårdskänslan.

– Jag tänkte mig en rund byggnad med utblickar åt alla håll, men Bengt tyckte att det inte passade så bra med omgivningen och föreslog istället en byggnad som liknar de klassiska, rödmålade fiskbodarna i hamnen. Och så fick det bli, säger Wivi-Ann.

ATELJÉN – SOM TJÄNAR SOM GÄSTSTUGA när barnen är på besök – tillvaratar vyn över Kattegatt med vackra glaspardier och fri rymd upp mot taknocken. Här kan Wivi-Ann ägna många timmar åt textilhantverk, som är hennes stora hobby.

– Jag syr i lapptechnik, en teknik som inspirerar mig, säger hon och visar exempel på kuddar och draperier med fantasirika motiv och mönster.

KREATIVITETEN HAR HON MÖJLIGTVIS ärvt

Arkitekt Bengt Svanholm

från sin morfar, Anders Olsson (1885-1980), som var mer känd under namnet ”Utter-Anders”. Han bodde hela sitt liv på Rörö och var verksam som båtbyggare, fiskare och jägare. Bland annat blev han omtalad för att ha skjutit en stor valrosshanne, som sedan stoppades upp och ställdes ut på Naturhistoriska museet i Göteborg, där den finns än i dag.

– Min morfar var en genuin skärgårdsskarl som alltid gick sin egen väg. Han växte upp på just den här platsen, i en stuga som hans föräldrar byggt av strandat timmer och vrakgods. När morfar dog var stugan i så dåligt skick att brandkåren fick komma hit och bränna ner den.

WIVI-ANN OCH JAN FÖRVÄRVADE den fallna skärgårdstomten kändes det självklart att bygga ett hus i samma stil som morfar Utter-Anders stuga.

– Vårt hus är lite större på höjden och mer komfortabelt att bo i, för det är ju inte byggt av ”vrageved”! Men annars tror jag att morfar skulle känna igen sig och vara belåten med resultatet.

WIVI-ANN ÄR SJÄLV UPPVÄXT på Instön, men brukade ofta besöka Rörö så länge Utter-Anders var i livet.

– Jag fick ofta följa med morfar till sjöss när han jagade utter. Han brukade sitta med geväret redo, i sällskap med sin hund,

och vänta på att den skygga uttern skulle krypa fram ur sitt bo. Hunden brukade ge en tyst signal när den fått vittring på bytet och sen gällde det att avlossa skottet vid exakt rätt ögonblick. Utter-Anders brukade sällan missa.

VI HADE GÄRNA VELAT STANNA en längre stund på ön och njuta av skärgårdsvyn och Wivi-Anns och Jans alla historier. Men vi måste hinna med bilfärjorna till fastlandet. En sak är dock säker: till Rörö vill vi återvända!

Bedårande vyer. Glasytorna i den arkitektritade ateljén (överst) och vardagsrummet (nederst) bjuder på vackra utblickar över Kattegatt. Boningshuset är väl anpassat både till den traditionella skärgårdsstilen och det tuffa västkustklimatet.

Forts sid 6

FAKTA | UTTER-ANDERS OCH DEN SÄLLSAMMA HISTORIEN OM MINAN

Det finns många historier om Utter-Anders som återberättas än idag. En del historier låter som skrönor, men i många fall överensstämmer de med verkligheten, framhåller Wivi-Ann Eliasson, som ägnat mycket tid åt släktforskning.

En berättelse som faktiskt är sann utspelar sig under kriget. Utter-Anders befann sig på norra delen av ön och letade efter vrakved längs sjökanten. Han upptäckte att militären patrullerade i området på jakt efter ilandflutna minor.

När Utter-Anders gick upp en berghäll kände han doften av krutrök. Plötsligt fick han syn på

en mina som låg och pyste i en skreva alldeles intill. Innan han hann reagera sprängdes minan och han flög i luften med en väldig smäll. Militärerna rusade fram och försökte hjälpa honom så gott det gick.

När Utter-Anders till slut kom hem var han svart av sot. Kläderna var i trasor och skinnmössan som han hade haft på huvudet var skuren i två delar av en flygande del av minan.

”Hörde du vilken smäll det var?” frågade hans hustru Annie och berättade att några fönsterrutor hade gått sönder i deras hus.

”Jo, jag hörde den allt” svarade Utter-Anders lakoniskt.

Skapa avskildhet i trädgården

Upplev lugnet i trädgården och skapa avskildhet med staketet Drömminge. De vridna träreglarna i staketet ökar skyddet mot insyn och skärmar av. Drömminge är en av vårens staketnyheter hos Vernamo Design.

Eldstaden flyttar ut

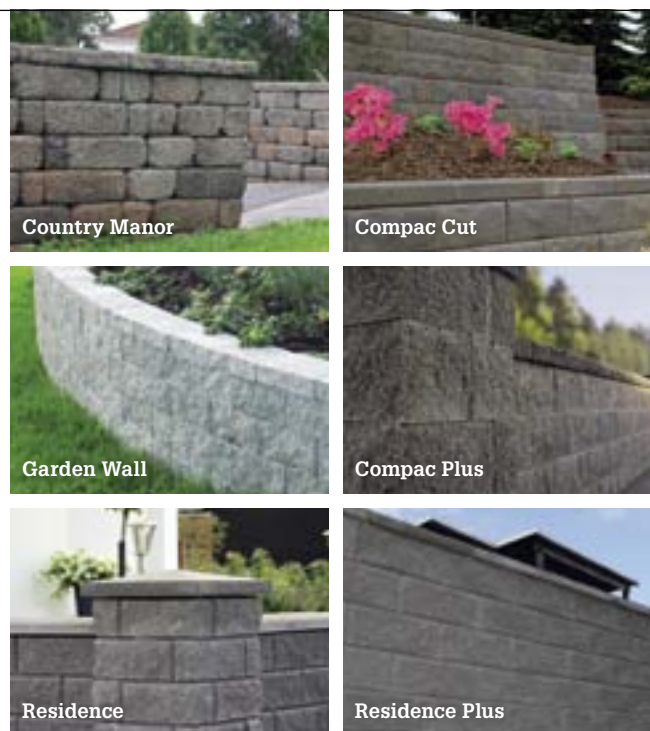
Utan skorsten eller installation kan man ta med sig eldstaden Globe ut, vilket gör att den passar både i villor och lägenheter.

Man kan till och med placera den på terrassen så länge den är skyddad från regn, fukt och till viss del vind.

/ www.vauni.se

100 m² tomt på köpet?

Har du tröttnat på din sluttande trädgård?

En vacker stödmur från Heda ramar in din tomt och hjälper dig vinna ny, plan mark med ett resultat som håller i längden. Inspirationen och murarna hittar du på vår hemsida www.heda.se

Angered: Platt-Tjänst, Storås industrig. 14. Tel. 031-330 11 01
Göteborg: Gårda Johan AB, Entreprenadv 1. Tel. 031-55 92 00
Stora Höga: Harås Byggvaror AB, Stationsv 6. Tel. 0303-79 88 30

VÄGG: JOTUN 394 VARMGRÅ
 ACCENTKULÖR: JOTUN 1001 EGGVIT

Demidekkare
målar gärna.
MEN INTE SÅ OFTA.

FOTOGRAF: JOHAN LOTAND
 HUSET KOMMER FRÅN SÄVJÖ TRÄHUS WWW.SAVJOTRAHUS.SE

DEMIDÉKK ULTIMATE

– Gör så att huset ser nymålat ut under en längre tid

Ända sedan 1972 har DEMIDÉKK skyddat svenska trähus. Under lika lång tid har DEMIDÉKK bevisat att färgen klarar av det skandinaviska klimatet med tuffa väderförhållanden. Detta har skett genom egen testverksamhet och genom kontakter med tusentals nöjda Demidekkare.

Välj DEMIDÉKK nästa gång, så kan du njuta av känslan av ett nymålat hus länge – för det kommer dröja länge tills du behöver måla om huset igen.

Läs mer på jotun.se/demidekk eller hämta en färgkarta hos din Jotun-återförsäljare.

BLI EN DEMIDÉKKARE DU OCKSÅ

Jotun Sverige AB, Box 151, 421 22 Västra Frölunda
 Telefon 031-69 63 00, Fax 031-69 63 97

**happy
homes**
 MÖLNDAL

Argongatan 3, Mölndal
 031-87 67 00 www.molndal.happyhomes.se

**Lasse's
Färg & Tapeter
Älthallen**

Älthallen, Götarrgatan 2
 031-45 11 34 www.lassesfarg.nu

JARA-PRODUKTER

Utångarna 28, Tuve
 031-683600

Långedragssv 102, Västra Frölunda
 031-29 95 01 www.fargspecialisten.se

FÄRG -boden

Flygledarevägen 1, Torslanda
 031-92 33 85 www.fargboden.se

Aschebergsg. 23, Göteborg
 031-711 00 20 www.fargkallan.se

SÄKER EL I TRÄDGÅRDEN!

Med rätt elinstallationer i trädgården kan du både njuta av sköna sommarkvällar i lampornas sken och jobba med dina trädgårdsmaskiner på ett säkert sätt.

Vi använder alltmer el utomhus och i takt med det behövs fler strömbrytare och vägguttag. Men el, fukt och kyla kan vara en farlig kombination om man inte har rätt installationer.

När du väljer placering av uttag är ett smart tips att sätta minst ett uttag i varje väderstreck. Då har du alltid tillgång till el var du än befinner dig i trädgården och slipper trixa med förlängningssladdar. Och även om nu sommarsäsongen stundar, glöm inte att det kommer en vinter då julgranen behöver el.

Svenska sommarkvällar behöver ibland lite extra tillskott av värme och många skaffar därför infravärme. För att inte glömma den på när det är läggdags, är det klokt att välja en vridströmbrytare med indikering 1/0 så att du på ett enkelt sätt ser om värmen är på eller av och slipper att slösa på el i onödan.
I Schneider Electric

Till all el som man har utomhus ska man ha en jordsfelsbrytare.

Samman-svärjningen

– så luras 5 miljoner svenska fondsparare.

Den svenska fondbranschen är en av finansvärldens mest spektakulära framgångssagor. För 35 år

sedan hade svenska folket några få miljarder placerade i fonder.

Den summan har idag vuxit till ofattbara 2 800 miljarder kronor och i princip varje vuxen svensk har pengar i en fond. De fyra storbankerna är helt dominerande och fondsparandet är därmed en av deras allra största kassakor; spararna betalar avgifter på långt över 20 miljarder kronor per år.

Men de svenska bankerna har byggt sina makalösa framgångar på en väl kamouflerad bluff. I Sammansvärjningen går Joel Dahlberg på djupet och tar fram tidigare okända uppgifter om en korrupt bransch. Boken visar hur bankdirektörerna är beredda att dölja, vilseleda och ljuga för att upprätthålla bilden av att man levererar något av värde till spararen.

I Joel Dahlberg, Ordfront,

Växtskydd

Växtskyddstunneln är gjord av rundjärn som är format i en båge med tre öglor. Tre stycken bågar trycks ner efter varandra, sedan trär man igenom tre bambukäppar i öglorna!

Lägger man sedan över en fiberduk och fäster med klädnypor, så har man ett växtskydd för fröer/plantor.

Ersätter man fiberduken med växtplast så blir det växthus istället!

Tunneln finns i två storlekar, 55x55cm & 75x75cm. Till liten eller stor pallkrage / www.eldgarden.se

Förenkla underhållet i trädgården med en trädring

I trädgården kan det vara svårt att hålla rent från ogräs under och kring buskar och träd.

En trädring förenklar underhållet och minskar skötseln.

Trädringen består utav en rundvalsad plåt som är delad i två eller tre delar beroende på storlek.
I Wernamo Design

Böcker

Om fåglar i Sverige

Om fåglar i Sverige handlar om våra vanligaste fågelarter. I text och bild får vi möta de fåglar som finns i våra trädgårdar, parker, städer eller i vår närmaste lantliga omgivning. De flesta av de 100 arterna som presenteras finns i

södra Sverige, men några är vanliga i Norrland. Urvalet har gjorts med omsorg. Fåglarna här är med för att de är vanliga, vackra, säregna, eller har en intressant historia. Med sann berättarglädje och stor kunskap beskriver Lars-Åke Janzon fåglarnas biologi, utbredning och historik. Han skriver också om namnens ursprung och lokala variationer, och om vad som berättas om fåglarna i gammal folketro. Boken är riktigt illustrerad med fågelakvareller i världsklass gjorda.

Lars-Åke Janzon, Staffan Ullström, Norstedts

Utsikt från ett torp

Drömmen om torpet, hur ser den ut? Handlar den bara om kaffestunder i bersån, välklippt gräs, enkupigt tegel och dörrbeslag? Eller finns naturen kring torpet också med? Det gör den för naturfotografen och SVT-medarbetaren Henrik Ekman, känd som

berättarröst i många naturfilmer. I snart tio år har han hyrt en stuga mitt i Sörmland, omgiven av ekar och med en fläk av Båven inom synhåll. Varje besök i torpet bjuder på nya naturupplevelser och kameran finns alltid nära till hands. I Utsikt från ett torp får vi följa årstidernas växlingar. Henrik Ekman ger svar på många av torparens frågor inför naturen runt huset. Vilka vårtecken kan man lita på? Vilket djur bor i hålen framför trappen? Hur blir man av med mössen? Varför fryser inte mesarna kring fågelbordet? Henrik Ekman, Norstedts

Marksten, Natursten Dekorsten & Murar

Vi har garanterat något som passar just ditt projekt.

Mursten Maxi Grå 350x210x140	35:-/st
Troja/Labyrint Helsten Grå 210x140x50	159:-/kvm
Troja/Labyrint Helsten Gråmix 210x140x50	199:-/kvm
Troja/Labyrint Helsten Grafit 210x140x50	189:-/kvm

Självklart kan vi även ordna med hemtransporten om så önskas. Transport kranbil från 399:-

LYSEKILS TRÄ

0523-130 90

FISKEBÄCK • LYSEKIL • www.lysekilstra.se

Tinova PremiumExteriör 10 Lit.

Framhäver ytansträstruktur och ger täckfärgens jämna yta på nya och gamla träfasader. Ord.pris: 1590:-

1390:-

Tinova VX 2 in 1 Exteriör 10 Lit.

En kombinerad grund- och täckfärg. Avsedd för träfasader utomhus. Ord.pris: 1990:-

1290:-

TinovaExteriör 10 Lit.

Avsedd för trä-fasader, betongoch förzinkade ytor. Akrylatfärg. Ord.pris: 1490:-

1290:-

HARÅS BYGGVAROR AB

Stationsvägen 6 • Stora Höga
Tel: 0303-79 88 30 • info@harasbyggvaror.se

Nu kan du läsa gamla utgåvor av Villa&Fritid på nätet.

www.villafritid.se

FLAGGSTÄNGER

Montage Leverans Service

STRÖMBLADS
FLAGGSTÄNGER
Etabl.1916

Få vackert och hållbart trä med minimalt underhåll!

Perfekt för altanen, fasaden och trädgårdsmöblerna!

Sioo ger en ljus, vacker och behaglig yta. Sioo förhindrar att alger, mögel och röta får fäste i träet. Brandhämmande och träförstärkande. Smidig applicering och lång hållbarhet. Och glöm alla årliga oljningar!

Försäljning sker även i färgackhandeln eller hos våra egna återförsäljare! Välkommen till www.sioo.se för mer info, exempel, återförsäljare och folder.

Sioo Wood Protection AB
031-42 42 62 • info@sioo.se
www.sioo.se

Sioo
WOOD
PROTECTION

Vi hjälper dig välja rätt

HEJ SOMMAREN!

Gräsklippare Rotak 40 + Grästrimmer ART 23 SL
Nätdriven gräsklippare med härdad stålkniv. Powerdrive. Uppsamlare. Klipp-
höjd i 6 steg. 1700 W. Arbetsbredd 40 cm.
Nätdriven trimmer med trädspole. Semi-Auto Feed-
system. 280 W. Trimdiameter 23 cm. Vikt 1,7 kg.

Paketpris!
1.695:-
Ord pris 2.995:-

Robotgräsklippare Indego 1000 Connect

Klipp gräset med ett par drag med
fingret. Installera gratisappen och njut
av all tid du spar.
Klipper och laddar på egen hand.
Smarta navigationssystemet Logicut.
Ladd/drifttid 50 min. Upp till 1000 m².
Klippsystem med 3 knivar.

12.995:-

Gasolgrill PanGourmet Piccolo

3.995:- OBS exkl. hyllor
Hyllor i två pack: 595:-

Lock: 895:-

Överdrag, grått: 495:-

ALINGSÅS JÄRNIA Alingsås, Kungsgatan 38. tel. 0322-106 48
GÖTEBORG JÄRNIA Frölunda, Klangfärgsgatan 10. tel. 031-29 21 35
GÖTEBORG JÄRNIA Justus, Södra Vägen 51. tel. 031-16 94 30

Visa att du är på topp!

Stor sortering flaggor och vimplar!

FASADSETET
130 CM
49:-
Flagmore

Perfekta värmekällan i ditt hem

Nya Myson Standard, Oljefylld elradiator.
Miljövänlig vegetabilisk olja. Elektronisk
termostat.
Väggmontage (400 V) eller fristående
placering med stickproppsanslutning
(230 V, golvkonsoller ingår). Enkel att
använda, snabb uppvärmning och jämn
temperatur på hela ytan.

Evighetsmaskinen

EXCELLENT™ SH
Framhjulsdrift. Gjuten aluminium-
kåpa. Klippbredd 48 cm. Klipphöjd
30-60 mm.
Motor: Honda GCV 140 OHC.

7.950:-

KLIPPO

GÖTEBORG JÄRNIA Lerum, Aspenäsvägen 2. tel. 0302-109 80
GÖTEBORG JÄRNIA Järntorget, Första Långgatan 1. tel. 031-14 04 70
KINNA JÄRNIA Eboden, Mor Kerstins Torg 2. tel. 0320-140 40

Wood's
AVFUKTARE

Nu 2.995:-

Wood's MRD- 17

Kompakt och kraftfull avfuktare.
Digital kontrollpanel, robusta hjul. Optimal för
tvättstugor och torkrum. Utblås på ovasidan, tvätten fönas torr.
Passar de flesta utrymmen. Klarar upp till 18 liter vatten per dag.
Automatisk avstängning vid +5°C.

Säkra ditt hem!

Byt cylinder!

Assa 1201 cylinder är en patenterad hög-
säkerhetscylinder i Assas d12 serie. 1201
cylindern är kopiering, borrh och dyrkskyd-
dad. Cylindern levereras med tre st nycklar.

1 pack 1201
Från 559:-

ASSA
ASSA ABLOY

Assa Entré D12

Godkänt lås som rekommenderas
för entrédörrar.
Dubbla runda cylindrarna med
kopieringskyddade nycklar,
hakregel och säkerhetsslutblock.

Låssats
Komplett med
låshus.

3.549:-
(Beställningsvara i vissa butiker)

2.495:-
(Beställningsvara i vissa butiker)

Behörssats
Komplett utan låshus.

Skapar den trygghet du ska kräva i din bostad.

Lokala avvikelser i sortimentet kan förekomma. Priser gäller så långt lagret räcker, dock längst t o m 31/7 2015. Med förbehåll om eventuella tryckfel.

NORDBY JÄRNIA NORDBY, Nordby Köpcentrum. tel. 0526-404 80
STENUNGSUND JÄRNIA REHNBERG, Strandvägen 28. tel. 0303-77 01 30

Torkvinda Topspinner
50 m på minimal yta!

699:-
Ord pris 1.049:-

5 års garanti!

Jordankare och
överdrag
på köpet!!

Wallfix

Praktiskt utdragbar torkställning med
hela 24 meter torklina. Snyggt rostfritt

Skyddsskåp medföljer.

1.549:-
Ord pris 1.995:-

brabantia

Demidekkare laserar gärna.
MEN INTE SÅ OFTA.

DEMIDEKK TERRASSLASYR
- Vackra utomhusgolv som håller färgen

Med ett vackert laserat terrassgolv så får du gott om tid att njuta
och slipper att tänka på att olja in golvet år efter år.
Läs mer på jotun.se/demidekk eller hämta en färgkarta hos din
Jotun-återförsäljare.

JOTUN

DEMI DEKK

BLI EN DEMIDEKKARE DU OCKSÅ

SÅ SKÖTER DU DIN LUFT/LUFTVÄRMEPUMP

Luft/luftvärmepumpar kräver regelbunden skötsel av både inomhus- och utomhusdelen. Det ökar värmepumpens livslängd och förbättrar effektiviteten.

En luftvärmepump måste regelbundet rengöras för att behålla sin värmeeffekt. Så här gör du för att värmepumpen ska ge bästa möjliga energibesparing.

TEXT: LARS BÄRTÅS BILD: LYDIA MATSSON

Allt fler husägare skaffar en luft/luftvärmepump för att få billig uppvärmning i villan, fritidshuset, gäststugan eller garaget. Samtidigt ökar klagomålen på att värmepumparna inte ger det utbyte som försäljarna och reklamroschyrerna utlovar.

– **VÄRMEPUMPSFÖRSÄLJARE** ÄR dessvärre inte alltid så noga med att upplysa konsumenterna om att luft/luftvärmepumpar kräver regelbunden skötsel, säger Mats

Bovide, värmepumpstekniker och vd på Österlenkyla.

– **REDAN EFTER TVÅ-TRE ÅRS DRIFT** kan värmepumpen ha tappat en stor del av sin kapacitet på grund av att inomhusenhetens luftfilter och lameller täppts igen av smuts och damm. Dessutom kan det bildas mikroorganismer i aggregatet som riskerar att ge en osund inomhusmiljö.

STORA MÄNGDER LUFT passerar genom luftvärmepumpen varje dygn. Det leder till att mycket partiklar från inomhusluften fastnar i systemet. Skötselbehovet ökar om du röker inomhus, om du har husdjur som faller mycket hår, eller om du eldar med ved i en närliggande eldstad.

– Ett av de största problemen är matos i inomhusluften som täpper igen

värmepumpens lamellpaket med fett. Överhuvudtaget är det ingen bra idé att installera en värmepump i ett kök, eller i nära anslutning till köket.

UNDER UPPVÄRMNINGSSÄSONGEN är det lämpligt att borsta av eller dammsuga inomhusdelens luftfilter ungefär en gång i månaden. För att rengöra lamellerna bakom filtren brukar man använda ett speciellt rengöringsmedel som finns att köpa i elaffärer och byggvaruhus.

– Är värmepumpen mycket nedsmutsad kan det vara bäst att låta en fackman serva hela aggregatet. En service ökar värmepumpens livslängd och förbättrar effektiviteten, vilket på sikt betalar servicekostnaden, säger Mats Bovide.

Forts sid 14 ➔

KÖR- OCH PLÅNBOKS- GLÄDJE.

KAMPANJPRIS!*

JONSERED
FR 2312 M: 19 900 KR
FR 2312 MA: 25 900 KR
FR 2315 MA: 29 900 KR

Kompakt design och utmärkt
manövrerbarhet för
effektiv precisionsklippning.

PÅ KÖPET!*

HÖRSELSKYDD
MED FM-RADIO:
(VÄRDE 1095 KR)

HÅLL GRÄS, SLY OCH LJUD PÅ EN LÅG NIVÅ.

JONSERED CC 2235: 5 900 KR

Inget står i vägen
– med en effektiv kombiröjare
fixar du både gräs, sly och småskog.

Gäller endast Jonsered CC 2235.

Läs mer på WWW.JONSERED.SE

*Erbjudandet gäller till och med 31 juli 2015, eller så långt lagret räcker. Med reservation för eventuella tryckfel.

Bollebygd: Fahlströms Motor & Cykel, 033-28 44 05

Bovallstrand: Sotenäs Trävaru, 0523-66 70 60

Göteborg: Göteborgs Skog & Trädgård AB, 031-68 38 80

Kungälv: Kungälvsk Skog & Trädgård AB, 0303-183 00

Kungälv: Romelanda Motorsågsservice, 0303-22 39 00

Munkedal: Axima i Munkedal AB, 0524-133 57

Partille: Partille Skog & Trädgård, 031-340 28 24

Varberg: Varbergs Skog & Trädgård AB, 0340-62 60 71

Jonsered®

A WORKING LIFE™

RENGÖRING AV LUFTVÄRMEPUMPEN

RENGÖRING AV LUFTVÄRMEPUMPENS UTMOMHUSENHET

1. Stäng av strömmen till värmepumpen.
2. Avlägsna löv eller annat nedfall som kan ha hamnat på värmepumpen eller vid luftinsläppet.
3. Torka av plast- och plåtdelarna med en fuktig trasa för att avlägsna pollen och annan smuts. Kolla att det är rent under värmepumpen, vid dräneringshålen, så att kondensvätskan kan komma ut ur värmepumpssystemet. Var varsam med lamellerna på värmepumpens baksida under rengöringen.
4. Lys med en ficklampa inuti värmepumpsaggregatet för att se om det ansamlats smuts. Spola av lamellerna försiktigt. Vid stora smutsansamlingar är det bäst att låta en fackman utföra rengöringen.
5. Kontrollera att avrinningen under utomhusdelen leds bort på ett säkert sätt, så att vatten inte rinner in mot grunden. Under vintertid bör du se till att avrinningen inte orsakar en riskabel "isbacke" invid huset.

SÅ RENGÖR DU LUFT/LUFTVÄRMEPUMPENS INOMHUSENHET

1. Stäng av strömmen till värmepumpen och lyft av skyddskåpan från inomhusenheten.
2. Tag bort dammfiltren och dammsug dem noggrant, eller borsta med en mjuk borste. Är filtren slitna bör de bytas.
3. Använd en rengöringssprej avsedd för luftvärmepumpar, eller använd avhärdat vatten (batterivatten) i sprejflaska. Spreja rengöringsmedlet/vattnet över lamellerna som sitter bakom filtren. Låt verka i ca 15 min.
4. Spreja igen med vatten, eller avhärdat vatten, och torka av försiktigt. Resterande vatten försvinner ut genom röret för kondensvatten.
5. Sätt i filtren och slå på luft/luftvärmepumpen. Låt värmepumpen gå med lågt fläktvarv under ca 1 timme så att den torkar ut ordentligt.

LIVET MED VITTINGE

Vittinge - det klassiska svenska takteglet med långa traditioner

Vittingeteglet är en ren naturprodukt som består av lera och vatten – ingenting annat. Det ger teglet dess karaktäristiska röda färg som bara blir vackrare med åren. Tegel håller bättre och längre än något annat takmaterial. Vittinge passar bra för renovering eller nybyggnad i traditionell stil. I ett äkta Vittingetak förenas tradition med modern produktutveckling. Och när du köper ett komplett Vittingetak kan du få vår unika 15 års Tätt tak-garanti.

KONTAKTA OSS!

Ring 08-555 660 60
takinfo@monier.com
www.monier.se

ENKLASTE VÄGEN TILL ETT NYTT TAK

JUBILEUMSPRIS!

I närmare 30 år har Husqvarna visat vägen när det gäller lättkörda och effektiva riders som garanterar ett perfekt klippresultat. Det firar vi med ett enastående erbjudande i begränsad upplaga!

RIDER R 214TC LIMITED EDITION
Enastående manöverförmåga, ergonomi och klippprestanda. Fullutrustad med extra stark motor och fyra lika stora hjul för maximalt grepp. Combi klippaggregat 94 cm • Briggs & Stratton Twin • 12,8 kW • 3100 v/min

29.995:-
Rek. cirka pris inkl. moms

WWW.HUSQVARNA.SE

Vi gör din värmepump ännu bättre.

En värmepumpsservice är minst lika viktig som en service av din bil. Vi kontrollerar att allting fungerar som det ska. Vi byter ut de delar som är slitna och rengör filtren. Och självklart optimerar vi värmepumpens installationer så att den värmer upp ditt hus så effektivt som möjligt. Regelbunden service gör att du sänker dina värmekostnader samtidigt som du minskar risken för driftstopp. Kontakta oss, så hjälper vi dig – oavsett vilket fabrikat du har.

GÖTEBORGS EL&RÖRJOUR

031-500 120 • info@500120.com • www.500120.com
Äröds Industriväg 28, 422 43 Hisings Backa

Vi sätter stopp för fukt och dropp!
Flygmotorvägen 3, Torslanda
Tel: 031-22 10 40

HARÅS BYGGVAROR AB

Stationsvägen 6 • Stora Höga
Tel: 0303-79 88 30

kungälvsträ

Byggmästaregatan 3, Kungälv
Tel: 0303-625 00

LYSEKILS TRÄ
0523-130 90
FISKEBÄCK • LYSEKIL • www.lysekilstra.se

OLSSONS TRÄVAROR

Gamla Höviksnäs 35, Höviksnäs
Tel: 0304-66 70 90

SLÖNGE TRÄ & BYGG

Lundbyvägen 17, Slöinge
Tel: 0346-404 40

XL BYGG BYGGCENTER VARBERG

Kardanvägen 12, VARBERG
Tel: 0340-899 90

XL BYGG STRÖMSTAD TRÄVARUAFÄR

Tångenvägen 3, Strömstad
Tel: 0526-623 80

XL BYGG TL BYGGVAROR FALKENBERG

Spännavägen 1, FALKENBERG
Tel: 0346-942 50

XL BYGG TÖRNER

Klangfärgsgatan 4C, Västra Frölunda
Tel: 031-69 70 80

Redegatan 10,
Västra Frölunda
Tel: 031 - 29 22 55

HJÄLP BINA

- BJUD PÅ EN MÅNGFALD AV BLOMMANDE VÄXTER

Antalet bin har minskat drastiskt under senare år. Samtidigt vet vi att pollinering av bin är viktig både för ekosystemet och för vår matproduktion. Genom att odla nektar- och pollenrika växter i våra trädgårdar kan vi hjälpa bina.

EFFEKTIVA DRIFSMETODER i lantbruket och odling av monokulturer har gjort att antalet viktiga pollen- och nektarkällor minskat för våra bin. Bina går från perioder med överflöd, till exempel när höstrapsen blommar, till perioder nästan helt utan blommande växter. Om det inte finns andra nektar- och pollenkällor i närheten kan bina svälta mitt på sommaren.

Med våra trädgårdar kan vi skapa gröna sammanhängande stråk mellan stad och landsbygd och förbättra binas livschanser. Genom att odla pollen- och nektarrika växter och undvika gifter kan våra trädgårdar bli insektsvänliga biotoper.

BINAS BETYDELSE. Honungsbin och vilda bin har en nyckelroll för den biologiska mångfalden. Den ökade frukt- och frösättning som följer av binas pollineringsarbete förbättrar villkoren för både fåglar, däggdjur och andra insekter.

Flitiga bin och humlor förbättrar skörden av frukt och bär i våra trädgårdar. En bra pollinering vid äppelblomning kan till exempel öka skörden med upp till 70 procent.

Även om binas verksamhet oftast förknippas med honung, så är det pollineringen som har den största betydelsen för människan.

BLOMMANDE VÄXTER från vår till höst. Bina

Bin tycker om blommor. / Bild: Görgen Persson, Blomsterfrämjandet

har två näringskällor; nektar som framför allt innehåller kolhydrater och pollen som framför allt innehåller protein. För att det ska finnas mat hela säsongen behövs växter som blommar och erbjuder nektar och pollen från vår till höst.

Växter som blommar tidig vår eller på andra tidpunkter när det inte finns så många andra blommande växter är betydelsefulla även om de inte är de mest pollen- eller nektarrika.

Tidigt på våren är **vintergäck, snödroppar, scilla, krokus, sippor, sälg, hassel och lönn attraktiva** för nyvaknade bin och humlor. I maj finns i regel gott om mat då maskrosor, fruktträd och raps blommar.

Men både under juni månad och under sensommaren kan det vara ont om mat. Här kan trädgårdens sommarblommor och perenner fylla en viktig funktion. Att överhuvudtaget tänka blomning istället för ökenlika stensatta ytor med några få vintergröna växter är ett steg i rätt riktning.

SOMMARBLOMMOR ger mycket odlarglädje för insatsen då de oftast erbjuder en riklig och lång blomning. De flesta sommarblommor trivs i ett

soligt läge men det finns även sorter som utvecklar sig bra i ett skuggigare läge. Blomningen kan förlängas om vissna blommor avlägsnas för att hindra frösättning. Vissa sorter trivs i mager jord men de flesta växer och blommar bättre om de vattnas och gödslas regelbundet.

Sommarblommor som uppskattas av bin är till exempel **blåklint, heliotop, jätteverbena, solros, ageratum, rosenskära, sommarrudbeckia, sommaraster, fänkål, honungsört, sommarflox, ampelskära, tagetes, daggsalvia och blåsalvia**.

Generellt sett föredrar bina enkla blommor som inte är alltför förädlade då de fyllda sorternas nektarier och ståndare ofta är ombildade till blomblad och därmed ger mindre eller ingen pollen och nektar. Tänk på det när du väljer sort!

FLER SÄTT ATT LOCKA BINA TILL TRÄDGÅRDEN

Även tillgång på vatten är viktigt för bina. Är det brist på vatten får bina lägga energi till vattenletande istället för pollinering. En vattenspegel i form av en damm eller ett fågelbad kan ordna detta.

Ytterligare sätt att locka vilda bin till trädgården är att ge dem en bostad. Rörformade hål, till exempel bambupinnar med varierande diameter är bra boplatser för vildbin. Ett "bibatteri" görs enkelt genom att bunta ihop avsågade bambupinnar eller ihåliga vinterståndare. Utrymmet inuti pinnarna använder bina för att lägga ägg och lagra pollen i. Ett annat sätt är att borra djupa hål i avsågade trästammar.

Text: Blomsterfrämjandet

IVT värmer Sverige.

Vi tillverkade vår första värmepump redan 1973. Sedan dess har vi installerat över 400 000 i hela landet. Den erfarenheten delar vi gärna med oss av. Vi hjälper dig att välja rätt värmepump för ditt hus och installera den enligt konstens alla regler. Därför vågar vi också ge dig marknadens mest omfattande garanti, med 10 år på kompressorn. Välkommen!

Allt du behöver veta om värmepumpar. www.ivt.se

IVT
VÄRMEPUMPAR

ALINGSÅS IVT Center Alingsås Värme och Kyla, Stråhles Allé 1. 0322-20 99 66

GÖTEBORG IVT Center U-K Värmeteknik AB, Aröds Industriväg 28. 031-22 88 40

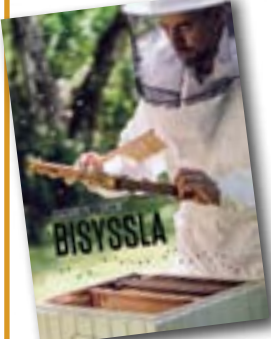
GÖTEBORG/SÄVEDALEN IVT Center Väst, Värmekällan Väst AB, Industrivägen 55. 031-336 90 50

KUNGSBACKA IVT Center Väst Diggibo AB, Borgås Gårdsväg 1. 0300-43 42 44

KÅLLERED IVT Center Ericssons Rör & El, Gamla riksvägen 150. 031-797 16 10

LERUM IVT Center Riddar Kyl i Lerum AB, Stenvägen 8. 0302-242 60

Bisyssla. Bina är människans bästa vänner. Bjud in dem till trädgården! Det finns många biarter och alla är det ute efter nektar som vi kan ge dem genom att odla rätt sorts blommor. Eller varför inte ta steget och bli biodlare och skaffa några kupor?

I Bisyssla skriver Joachim Petterson om hur man tar hand om bin, om biodlaräret och de sociala

Joachim Petterson, Bonnier Fakta

MILJÖSMARTA VAL FÖR TRÄDGÅRDEN

Lydia Mattsson hjälper till (åtminstone en liten stund) och tar upp maskrosor med en manuell ogräsupptagare. Familjen vill undvika kemiska preparat då de har flera hundar på gården.

Du kan gagna miljön och – i vissa fall – även grannsämjan och hushållskassan genom att välja rätt produkter för dina trädgårdssysslor. Villa&Fritid bjuder här på fem miljösmarta tips inför utomhussäsongen.

TEXT: LARS BÄRTÅS BILD: STEFAN MATTSSON

1. KLIPP GRÄSET UTAN AVGASER

Bullrande bensingräsklippare är varken någon fröjd för dig eller grannarna. Ska du investera i en ny gräsklippare kan en eldriven modell, med eller utan sladd, vara ett lämpligt val.

Mest bekvämt är en batteridrivna robotgräsklippare, som du kan betrakta från solstolen. Använder du likafullt en bensindriven klippare är det klokt att tanka den med akrylatbensin, som ger avsevärt lägre miljöutsläpp än vanlig bensin.

Förslag:

Elgräsklippare: De sladdlösa modellerna är mest praktiska, men däremot dyrare i inköp. Förutom att du slipper avgaser är driftskostnaden generellt lägre jämfört med bensinmodeller. En nackdel är att elgräsklippare oftast inte är lika starka och flexibla.

Prisnivå: 1 000-5 000 kr.

Robotgräsklippare: Klipper gräset efter programmering utifrån en så kallad begränsningskabel som antingen spikas fast eller grävs ned runt de ytor som ska klippas. Roboten, vars batteri laddas med el, är bekväm, bullerfri och lätt att transportera. Men inköpspriset är betydligt högre än för manuella klippare.

Prisnivå: 10 000-30 000 kr.

2. BEKÄMPA OGRÄS NATURLIGT

Vill du undvika kemiska preparat för att få bort ogräset i gräsmattan? Med en manuell ogräsupptagare kan du ta upp ogräs med djupa rötter, till exempel maskrosor, utan att behöva gräva eller böja dig ner.

Ogräsupptagarens bett sjunker djupt ner i marken och sluter sig runt roten från fyra håll.

Prisnivå: 400-500 kr.

Obs!

Det finns många förebyggande knep för att minska ogräsproblem. Till exempel är det bra att täcka mellanrum i rabatter och trädgårdsländor med träflis, barkkompost, gräsklipp eller fiberduk.

3. ORDNA BILLIG BEVATTNING

Att tillvarata regnvattnet är ett bra sätt att hushålla med resurserna och spara på husets eget dricksvatten. Regnvatten brukar användas för bevattning, men är ofta så pass rent att det även duger för disk och bad – vilket kan vara en praktisk lösning på sommarstället. Se bara till att rengöra rännor och uppsamlingskärl så kan du använda vattnet för många ändamål.

Det finns flera olika varianter av regnvattensamlare. Vanligast är att montera en fällbar utkastare i lämplig nivå på stupröret och placera en regntunna inunder.

Prisnivå (regnvattentunna): 300-1 000 kr.

GARANTERAT PERFEKT KLIPPRESULTAT!

HUSQVARNA
AUTOMOWER® 330X

26.900:-

Rek. cirkapris inkl. moms

HUSQVARNA
AUTOMOWER® 320

22.900:-

Rek. cirkapris inkl. moms

HUS PÅ
KÖPET!

VID KÖP AV EN HUSQVARNA
AUTOMOWER® 320
ELLER 330X

VÄRDE: 1.800:-

KAMPANJ
PRIS!

HUSQVARNA AUTOMOWER® 305

10.900:-

Ord. rek pris 12.900:- inkl. moms

TYST OCH ENKELT MED BATTERI

MOTORSÅG 436LI

6.000:-

inkl. batteri och laddare

3.200:-

utan batteri och laddare

BLÅSARE 436LIB

6.500:-

inkl. batteri och laddare

3.600:-

utan batteri och laddare

TRIMMER 136LIL

4.300:-

Rek. cirkapris inkl. moms

NYHET

HÄCKSAX 136LiHD45

3.400:-

Rek. cirkapris inkl. moms

NYHET

Dingle: Alstor Skog & Trädgård, 0524-407 45

Falkenberg: Årstadsskag & Trädgård, 0346-520 77

Floda: Floda Skog & Trädgård, 0302-301 54

Göteborg: Entreprenadbutik AB, 031-51 44 50

Göteborg: Göteborgs Skog & Trädgård AB, 031-68 38 80

Göteborg: Västerservice Tractor AB, 031-54 04 35

Henån: Orust motor AB, 0304-230 46

Hyltebruk: Hylte Lantmän, 0345-400 00

Kungälv: Kungälvsk motor & Cykel, 0303-103 13

Kungälv: Romelanda Motorsågsservice, 0303-22 39 00

Partille: Partille Skog & Trädgård, 031-340 28 24

Tvååker: Handins Skog & Trädgård, 0340-405 15

www.husqvarna.se

Husqvarna
READY WHEN YOU ARE

4. SOLA PÅ GIFTFRITT TRÄDÄCK

Planerar du att anlägga ett nytt trädäck inför sommaren? Då är det lätt att hitta olika typer av tryckimpregnerat virke som är billigt och hållbart – men som å andra sidan kan innehålla miljöskadliga ämnen.

Handlar du tryckimpregnerat trä bör det vara NTR-märkt, vilket visar att materialet behandlats med godkända träskyddsmedel. Det finns dock andra, garanterat giftfria alternativ.

Förslag:

Sibirisk lärk: Hållbart och med naturlig motståndskraft mot röta. Underhålls med träolja.

Prisnivå: 300 kr/kvm.

Organowood: Är nordisk furu som modifierats med kiselämnen för att skapa en barriär mot rötangrepp och flamskydd. Materialet är giftfritt och mycket hållbart, men ganska dyrt. Underhålls med träskyddsolja.

Prisnivå: 400-500 kr/kvm.

Thermowood: Värmebehandlat virke som ger ett bra och naturligt skydd mot röta. Det är också hårt och hållbart, men kan med tiden bli sprött. Underhålls med träolja. **Prisnivå:** 400 kr/kvm.

Obs!

Var noggrann med att välja ändamålsenliga produkter när du ska behandla och impregnera ditt trädäck. Läs anvisningarna för se om medlet är testat och lämpligt att använda för det specifika virket.

5. VÄRM UPP UTERUMMET SMART

Under kyliga kvällar är det behagligt med lite värmestillskott på uteplatsen eller i uterummet. Ett praktiskt och energieffektivt alternativ är infravärmare, som värmer upp ytor och föremål, men däremot inte luften. Det finns idag ett stort utbud av modeller med olika effekt – standard-, halogen- eller karboninfravärmare – som kan monteras på vägg, i tak, i vajer eller på stativ.

Prisnivå: 300-3000 kr, beroende typ och effekt.

På en oskyddad uteplats brukar gasolvärmare vara mest praktiskt. Ett annat alternativ är en flyttbar eldstad. Idag kan du välja mellan många typer av eldstäder, alltifrån eldkorgar och eldfat till gjutjärnskaminer, keramikugnar och tipin. Dessa alternativ får dock sägas vara mindre miljövänliga än infravärmare.

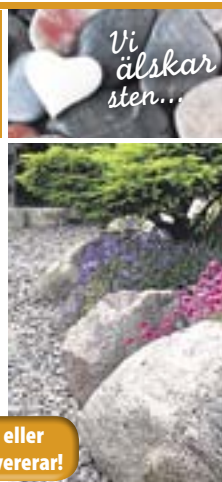
Vi har vad din trädgård behöver!

PLANTERINGSJORD • GRÄSMATTEJORD • TÄCKBARK
BERGKROSS • KULLERSTEN • FLIS FÖR TRÄDGÅRDS-
GÅNGAR • VÄGGGRUS • MURSAND • SANDLÄDESAND
EU-SAND (GUNGSAND) • PRYDNADSSTENAR • SINGEL
BETONGSAND • DANSK SJÖSTEN, SV/VIT • NATUR-
STEN • MAKADAM • FÄRGAT GRUS • MARKDUK • M.M.

Hela sortimentet hittar du på
www.lysegarden.se
Öppettider: 06.45–15.30
Tel: 0303-22 31 30

Lysegården
Sand & trä

Hämta själv eller
beställ & vi levererar!

LÅT DIG INSPIRERAS Hitta DITT DRÖMHUS på Husknuten

Besök vår hemsida för
vägbeskrivning och
öppetider.
www.husknuten.se

DET SMARTA VALET

**NI HAR VÄL INTE MISSAT
VÅRT SENASTE TILLVAL?**

SOLCELLSPAKETET
BESÖK OSS PÅ HUSKNUTEN DÄR
SOLCELLERNA FINNS UPPSATT!

LÄS MER HÄR,
ELLER GÅ IN PÅ
VÅR HEMSIDA

ALVSBYHUS
www.alvsbyhus.se

Husknuten har ett samarbete
med Villa & Fritid sedan 20år!

HÄR KAN DU BOKA ANNONS TILL HÖSTEN!

Utgivning 24 september, 22 oktober, 19 november!

Villa & Fritid

FAKTA om Husknuten

Husknuten ligger i södra Göteborg och är med ca 27 utställningshus och 50 000 besökare om året, Sveriges största utställningsområde för hus, hem och trädgård.

Hos oss kan du vandra runt i 27 fullt möblerade visningshus från några av Sveriges ledande husleverantörer!

Heliga helger eller vanlig vardag?

Balans är en New England-inspirerad husmodell som vi byggt som visningshus på Husknuten i Göteborg. Välkommen och se det i verkligheten!

AAA
© Solidnet 2013

EKSJÖHUS

Eksjöhus försäljningskontor Göteborg
Tel. 031-45 03 00

Roger Wenderyd
roger.wenderyd@eksjohus.se

Bert Berntsson
bert.berntsson@eksjohus.se

Beställ våra kataloger på www.eksjohus.se

Husknuten

Välkommen till Husknuten!

Här hittar du hem!

Hos oss kan du vandra runt i
27 fullt möblerade visningshus
från några av Sveriges ledande
husleverantörer!

Besök vår hemsida för
vägbeskrivning och
öppetider.
www.husknuten.se

10 SMARTA TIPS

INFÖR STUGSÄSONGEN

Använda solen, spara på vattnet, isolera med förnuft är några åtgärder, som hjälper till att minska elräkningen och skona miljön.

Är du en energismart fritidshusägare? Om inte finns det många sätt att både minska utgifterna och skona miljön. Här bjuder vi på tio praktiska tips inför stugvistelsen.

TEXT: LARS BÄRTÅS BILD: J-E WEINITZ

1 SATSA PÅ SOLEL

Vill du använda el som är garanterat utsläppsfri? Då kan du montera en eller ett par solcellspaneler på stugtak. Solcellerna kan ersätta behovet av ett dyrt elabonnemang, eller minska summan på de ordinarie elräkningarna. Lokala leverantörer av solcellspaket finner du enklast via en sökning på nätet.

2 OCH LÅT SOLEN VENTILERAR

Med hjälp av en så kallad luftsolångare kan du ventilerar stugan med soluppvärmd luft, utan driftskostnad och miljöpåverkan. Solångaren placeras, liksom solcellspaneler, i skuggfritt söderläge och monteras med en luftsluss i taket eller på ytterväggen. Färdiga solångarpaket är försedda med en solcellsstyrd fläkt som sätter igång ventilationen automatiskt vid solsken. Är du händig kan du bygga en egen luftsolångare. Byggtips finns på hemsidan: 24volt.eu.

3 LYS UPP STUGAN EFFEKTIVT

Glödlampans tid är förbi, men det finns gott om lampalternativ som inte drar lika mycket ström och ändå ger ett behagligt ljus. Det mest driftsnåla alternativet är ledlampor som finns

i en mängd varianter. Med Energimyndighetens gratisapp "Lampguiden" får du bra tips om vilka lampor du kan välja för olika ändamål i stugan.

4 DUSCHA BILLIGARE

Det finns pengar att spara på att korta ner duschtiden, men också smarta hjälpmedel som minskar kostnaderna utan att komforten blir lidande. Ett snålspolande duschmunstycke förbrukar ungefär hälften så mycket vatten – och energi – som en konventionell variant. I övriga kranar kan du montera in energieffektiva munstycken (sparlatorer) som ytterligare minskar vattenförbrukningen.

5 VÄLJ RÄTT TRANSPORT

Bilen är praktisk för långväga transporter – men låt den vila när du är på lantstället. Visst orkar du cykla till sjön med met-spöet på axeln och badväskan i cykelkorgen. Har du lite längre avstånd bör du kanske fundera på en elcykel. Det går idag att hitta bra elcyklar för omkring 10 000 kr. Har du solcellspaneler kan du dessutom ladda cykeln gratis.

Forts sid 24

Evighetsmaskinen

EXCELLENT™

En av våra absoluta bästsäljare med ett enastående klippe-sultat. Hela Excellentserien är utrustad med Klippos helgjutna aluminiumkåpa som aldrig rostar och är unik i sitt slag. Excellent finns med eller utan vår unika framhjulsdraft. 2 motoralternativ Briggs & Stratton eller Honda. Kan även fås med elstart.

Pris från 6.250:-

CHAMPION™

En mästare för små och medelstora gräsmattor. Låg vikt och perfekt balans gör den extremt lättkörd. Kåpan är försedd med en avtagbar insats. När gräset är högt eller tjockt går klippningen lättare om du tar bort insatsen. Allt för att du ska få perfekt resultat vid olika klipptillfällen. Briggs & Stratton motor.

5.800:-

COMET™

En Mulcherklippare som klipper lite bredare och som passar dig som har en lite större gräsmatta. Alla Cometklippare är självgående med slitstark framhjulsdraft. 2 motoralternativ Briggs & Stratton eller Honda. Kan även fås med elstart.

Pris från 8.800:-

COBRA™

Klippos absoluta toppmodell med Kombisystem. I grunden en högeffektiv uppsamlarmaskin som tack vare en tillsats lätt kan förvandlas till Mulcher-maskin när du fått kontroll över gräsmattan. Slitstark framhjulsdraft. Kan även fås med elstart. Briggs & Stratton motor.

Pris från 9.250:-

WWW.KLIPO.SE

Bovallstrand: Sotenäs Trävaru, 0523-66 70 60

Dingle: Alstor Skog & Trädgård, 0524-407 45

Falkenberg: Årstad Skog & Trädgård, 0346-520 77

Göteborg: Entreprenadbutiken AB, 031-51 44 50

Göteborg: Göteborgs Skog & Trädgård, 031-68 38 80

Göteborg: Västerservice Tractor AB, 031-54 04 35

Henån: Orust motor AB, 0304-230 46

Hyltebruk: Hylte Lantmän, 0345-400 00

Kungälv: Kungälv Skog & Trädgård AB, 0303-183 00

Kungälv: Romelanda Motorsägservice, 0303-22 39 00

Munkedal: Axima i Munkedal AB, 0524-133 57

Partille: Partille Skog & Trädgård, 031-340 28 24

Tvååker: Handins Skog & Trädgård, 0340-405 15

Varberg: Varbergs Skog&Trädgård, 0340-62 60 71

FORTS SMARTA TIPS INFÖR STUGSÄSONGEN

6 SPÅRA UPP ELTJUVARNA

Hur mycket ström slukar apparaterna i din stuga? Med hjälp av en bärbar elmätare kan du enkelt se var eltjuvarna finns. Mätaren kopplas in mellan eluttaget och den apparat du vill mäta, till exempel kylskåpet, frysen, teven eller datorn. De flesta mätare är utrustade med en funktion där du kan ställa in det aktuella elpriset och räkna ut driftkostnaden. Priset för en elmätare varierar från några hundralappar upp till 1500 kronor.

7 ISOLERA MED FÖRNUFT

Att tilläggsisolera stugan är ett större projekt som brukar löna sig i längden. Vindsutrymmet är oftast lättast att komma åt och isolera och ger generellt störst energibesparing. Ska du renovera stugan ordentligt så är det bra läge att förbättra fönster, dörrar och kanske även golvbjälklag. En tilläggsisolering är dock aldrig oproblematisk och bör göras med försiktighet, i synnerhet om stugan står uppvärmd under långa perioder. Rådgör med fackkunniga personer innan du påbörjar ditt projekt.

8 VÄLJ GIFTFRITT

Börjar stugfasaden flagna? Är det dags att måla om trädäcket? Tänk på att välja färg och lack som inte skadar dig eller miljön. Naturliga kemikaliefria färgtyper som linolfjärg, slamfärg, sili-

kattfärg och alkydoljefärg är bra att välja ur miljösynpunkt. När du går till en vanlig färghandel kan du titta efter burkar som är märkta med Svanen eller EU-blomman, vilket garanterar att färgen är testad och inte innehåller höga halter av hälso- och miljöfarliga lösningsmedel.

9 SKYDDA VATTENMILJÖN

Du vet väl att det också finns miljövänliga produkter för rengöring och målning av båten? De "giftfria" båtbottnfärgerna har visserligen inte visat sig helt perfekta, men är ändå betydligt skonsammare mot miljön än konventionella färger. På Kemikalieinspektionens hemsida (www.kemi.se/batbotten) kan du se en lista över vilka båtbottnfärger som är godkända för fritidsbåtar.

10 HÄMTA GODA RÅD

Planerar du för ett större renoveringsprojekt som minskar stugans energinota och miljöpåverkan? Då är det bra att inhämta goda råd i förväg. Börja med att kontakta klimat- och energirådgivaren i din kommun och berätta om dina planer. Skriv ner fakta om stugan (byggår, byggmaterial, klimatskal mm) och ta fram energistatistik så har ni ett bra underlag för djupare diskussion.

Om huset själv får välja...

NORDICA EKO HUSFÄRG

Blank utomhusfärg som ger en smutsavvisande yta.

Håller glans och kulör länge!

9 lit, rek.pris 2.184,-

WOODEX AQUA SOLID

Vattenspädbar täcklasyr för utomhusbruk som framhäver träets naturliga struktur.

9 lit, rek.pris 1.708,-

WOODEX WOOD OIL

Alkydbaserad träolja för behandling av nytt, laserat och tryckimpregnerat trä.

9 lit, rek.pris 853,-

Måla ute eller inne!

Teknos är en av Nordens största tillverkare av färg, med mer än 100 års erfarenhet.

Vår forskning och produktutveckling är intensivare än någonsin, vilket resulterar i användarvänliga, miljöanpassade och framförallt hållbara produkter.

Hitta oss och våra Återförsäljare på www.teknos.se eller ring, 0325-61 95 00.

FÖR PROFFS OCH HEMMAFIXARE!

NU LANSERAR VI SVERIGES VACKRASTE FÖNSTER

ERA ARTS smala båge ger en rad fördelar: den glasade ytan ökar, den diskreta bågen smälter väl in i moderna fasader och ger ett renare intryck.

ERA ART är tillverkad i furu och har en aluminiumbeklädd utsida. Fönstret finns med U-värden ned till 0,8 och släpper igenom mer ljus än ett konventionellt fönster med samma karmmått. Framförallt är det Sveriges vackraste fönster, åtminstone i våra ögon. Tillverkat i Sverige, av trä, för svenskt klimat. Se mer av skönheten på: www.erafonster.se.

Det kan i våra annonser förekomma beställningsvaror som kan ha leveranstid.

Vägg och tak från Huntonit

Välj produkter från vårt breda sortiment av tak- och väggskivor som du köper i din närmaste byggmaterial butik.

Våra tak, Classique, Plankett, Royal och Symfoni passar husets samtliga rum inkl. badrum/dusch och andra våtutrymmen.

Huntonit Skugge är en färdig-målad väggskiva som finns i Vitt, Caffe latte och Frost. Den är 11 x 620 x 2390mm, enkel att montera, skruvfäst, ljuddämpande och tvättbar.

ASTMA- OG ALLERGIFORBUNDET
www.byggmagroup.se

Redegatan 10, Västra Frölunda
Tel. 031 - 29 22 55 • Fax 031-29 13 42
Öppet: Vardag 7-18, lördag 9-14
www.orns.se

Ett familjeföretag i

gruppen

LÖNSAM SOLENERGI

Niclas Grimmer lyser i kapp med solen när han berättar om sin satsning på solenergi och vindkraft.

Niclas Grimmer är intresserad av solenergi men var från början tveksam om det var något att satsa på. Niclas började försiktigt med 14 solpaneler. I dag är hela framsidan på taket täckt med solpaneler! Och han funderar på att även montera på norrsidan.

TEXT & BILD: JAN-ERIK WEINITZ

- JAG SÅG DIREKT på mina elräkningar att det fungerade. Elräkningen var lägre, inte bara på sommaren utan under hela året, berättar Niclas.

När Niclas Grimmer i vintras renoverade taket på sitt hus i Askim var det därför självklart att montera solpaneler på hela framsidan av taket. För att kunna fylla hela taket har skorstenar flyttats och de gamla solpanelerna har flyttats till garagetaket.

ANDRA VECKAN I MARS togs anläggningen i bruk. Niclas kan följa leveransen av el i realtid och han är mycket nöjd!

Att Niclas tycker att det är roligt med ny teknik råder det inga tvivel om. Han arbetar för övrigt som projektledare på Delphi, leverantör till Volvo.

- Just nu ser man att anläggningen levererar 6,6 kW och hittills idag har den levererat

13 kWh, säger Niclas och visar displayen när vi besöker honom den 28 april.

Från andra veckan i mars till i dag (28 april) har Grimmers anläggning totalt levererat 1742 kWh.

- Det är ganska mycket för att vara i Sverige. I går peak:ade det med 58 kWh och det var inte ens soligt hela dagen, fortsätter Niclas entusiastiskt.

PANELERNA PÅ TAKET LIGGER en timma vridet från syd, vilket innebär att solen är som högst kl 13. Lutningen på taket är bara 17 grader. Det ska egentligen vara 45 graders lutning.

- Jag tror inte att jag förlorar mer än någon procent på det. Eftersom jag har så låg lutning så kommer solen även åt på kvällen och på morgonen.

VAD HELA ANLÄGGNINGEN HAR kostat har Niclas svårt att svara på eftersom allt inte är helt färdigt. Vissa småarbeten kvarstår.

De gamla solpanelerna var på 200 W/panel. De nya är på 260 W/panel och de är billigare än för två år sedan.

- Jag kommer att få ut någonstans mellan 10 500 - 11 000 kWh/år.

Sedan Niclas köpte de första solcellerna har priset gått ner med 25-30%. Det som är intressant, är att Niclas beräknar åter-

betalningstiden till 7 år. Och anläggningen beräknas hålla i 30 år!

- NÄR JAG PRATAR MED ANDRA som hållit på med solceller länge berättar de att det är två saker som händer med tiden. Det ena är att kablarna blir gamla och spricker och det andra är att invertorn kan gå sönder och då får man få byta ut den. Själva panelerna håller däremot.

Det var Niclas vänner i Tyskland som övertalade honom att satsa på en solanläggning.

- Deras anläggning är över 20 år gammal och levererar i dag över 95% av nyeffekten.

- SEN FINNS DET EN GREJ till som är ganska intressant. Det är bättre med solceller i Sverige än man tror. Jämför Tyskland en solig dag (35-40 grader) med en sommar dag i Sverige med en temperatur på 20-25 grader - då levererar solcellerna i Sverige mer för att de är kallare! Det beror på att när värmen på panelen ökar så tappar de i effektivitet.

Därför har man ett tomrum under panelerna för att underliggande takmaterial inte ska värma panelerna.

- Just nu vet jag att man testat vattenkylda solceller. Det kan höja effektivitet med 20-25 %. Man kan diskutera om det är värt pengarna. Det beror nog på om man har användning av det varma vattnet.

Forts sid 28

HUNDRATALS ÅR SOM BYGGHANDLARE 6 ÅR SOM XL-BYGG

gop Multiglas®

Lättmonterade och starka kanaltak

Förläng utomhussäsongen med ett ljust och trivsamt uterum. gop Multiglas® är slagtåliga och isolerande kanaltak som ger ett härligt ljusgenomsläpp till uterummet, altanen eller balkongen.

Tjocklekar från 10 till 40 mm med flera smarta och lättmonterade tillbehör. Oavsett tjocklek får du ett starkt tak med tio års garanti.

Läs mer och se monteringsfilm på www.multiglas.se

Isolera ditt hus!

Isolera ditt hus mot både värme & kyla, så får du ett bättre inomhusklimat.

Kvalitetsisolering är naturligtvis både obrännbar och fuktavvisande.

Fråga oss på XL-bygg om isolering!
Vi ger dig råden du behöver för att välja rätt.

ROCKWOOL®
BRANDSÄKER ISOLERING

**FÖR DIG SOM VILL
HA EN FÄRG SOM
HÅLLER LÄNGRE**

Junik®

Välkommen in till din lokala XL bygghandlare:

**XL-BYGG
STRÖMSTAD
TRÄVARUAFFÄR**
Tångenvägen 3
452 35 Strömstad
0526-623 80

**XL-BYGG
KUNGSBACKA**
Magasinsgatan 19
434 37 Kungsbacka
0300-56 65 40

**XL-BYGG
BYGGCENTER
VARBERG**
Kardanvägen 12
432 32 Varberg
0340-899 90

Lokala avvikelser i sortimentet kan förekomma.

**XL-BYGG
TL BYGGVAROR
FALKENBERG**
Spännvägen 1
311 90 Morup
0346-942 50

**XL-BYGG
NORRBY TRÄ**
Jössagatan 23
504 41 Borås
033-23 75 00

**XL-BYGG
ALINGSÅS**
Kragatan 12
441 38 Alingsås
0322-101 63

En riktig bygghandel

I **DAG HAR NICLAS ETT AVTAL** med OX2 om leverans av sin överkapacitet. Hittills i år har Niclas redan levererat 800 kWh. I dag med de nya solcellerna lönar det sig att sälja.

- I dag får jag 150 kr/1000 kWh jag producerar eftersom det är miljövänligt samt 60 öre i skattereduktion per kWh jag levererar.

NICLAS TANKE HAR VARIT att bli ett plushus utan att behöva bygga om hela huset, som är från 70-talet och är dåligt isolerat. I dag är Niclas en plusleverantör då han även äger andelar i ett större vindkraftverk.

- Det jag inte förbrukar på sommaren buffras till vintern. Nu när jag har solceller som producerar på sommaren så buffras all vindkraftenergin jag får till vintern. Och jag kan ta ut det när elen är som dyrast.

HUR ÄR DET DÅ MED SKÖTSELN?

- Jag ska inte gå upp och göra rent! Glaset är behandlad så smutsen rinner av när det regnar.

DE SOLPANELER SOM NICLAS HAR kommer från Nordic SunPower. Att valet föll på det företaget beror på att han ville ha en leverantör som kunde sköta allt och leverera det helfärdigt.

- Jag ville att de skulle åta sig allt, från beräkningar av anläggningens storlek, ansökningar till länsstyrelsen, ev bygglov och uppkoppling etc.

Mikael Pettersson, från Nordic SunPower, dyker upp vid slutet av mitt besök. Han har varit ansvarig för montaget och är här för att lämna några infästningar som saknas. Mikael bekräftar att företagets affärsidé är att leverera helfärdigt, dvs att kunna hjälpa till med allt från leverans till allt pappersarbete.

De nya svarta ramarna gör att tak med solpaneler får ett mer enhetligt uttryck än tidigare.

Mikael Pettersson berättar även om deras nya solpaneler - storlek, effekt mm. Det som är lite roligt är att det som deras kunder ofta efterfrågar och uppskattar är färg&design - även på solpanelerna! Till exempel är ramen på solpanelerna svart för att det ska se snyggare ut på taket:).

Niclas Grimmer visar den "blå burken" som är hjärtat i anläggningen. Här finns all elektronik och inverter.

AMAR DELILOVIC, MED ERFARENHET BÅDE FRÅN ENTREPRENÖR- OCH MYNDIGHETS-SIDAN BELYSER NÅGRA AKTUELLA FRÅGESTÄLLNINGAR OM

SOLENERGI

1. Hur är intresset för solenergi?

Intresset är fortsatt stort och husägare utmärker sig positivt.

2. Vad är viktigt att veta om solenergi?

• Vi lever i en tid då vetenskapliga framsteg relativt snabbt kan omvandlas till metoder för storskalig produktion av innovativa produkter.

• Anläggningar som omvandlar solens energi till el och värme har utvecklats med åren till att bli både billigare och effektivare mot sina föregångare.

• Marknaden har vuxit och för den som är intresserad gäller det att vara medveten om vilken inverkan produkternas kvalitet har på anläggningens livslängd.

• Kostnaden är en begränsning i många fall men en rekommendation är att inte stirra sig blind på den initiala kostnaden utan se helheten, vad det är man får för pengarna.

• Geografisk placering, takets orientering och lutning samt antal solinstrålningstimmar varierar. För dem som har rätt förutsättningar är det definitivt lönsamt att säkra sin energiförsörjning i många år framöver.

3. Vilken roll har politiken?

Politiken har en väldigt viktig roll i den fortsatta utvecklingen. De gemensamma klimatmålen som har tagits fram på EU-nivå är stommen i det arbete som bedrivs med omställningen av energisystemet till en större andel förnyelsebara energikällor.

På nationell nivå har beslut fattats om skattereduktion för överskottsproduktion av egenproducerad el och regelverket trädde i kraft från och med den 1 januari 2015.

Det statliga investeringsstödet för installation av solcellsanläggningar/hybridsystem har i samma veva fått en justering nedåt i bidragsnivåerna (20% för privatpersoner, 30% för övriga) så att pengarna ska räcka till fler sökanden än tidigare.

Elcertifikatsystemet är ett statligt stödsystem gemensamt för Sverige och Norge med inriktning mot förnyelsebar elproduktion. Energimyndigheten sponsrar ett stort antal utvecklingsprojekt inom området.

Dessa politiska initiativ skapar ekonomiska incitament för producenter av förnyelsebar energi och bidrar till en positiv samhällsutveckling i stort.

4. Hur ser framtiden ut?

Energilagring har diskuterats flitigt i nätansluten elproduktion eftersom elen som inte utnyttjas matas ut på nätet oavsett om elhandelsbolaget betalar för överskottsproduktionen eller inte.

Dagens batterier har alltför hög kostnad för att lagring av elektricitet ska vara ett alternativ i en normalstor villa. Prisbilden kommer att förändras med tiden och resultera i möjligheter till en högre utnyttjandegrad av den egenproducerade elen.

Större krav kommer att ställas på flexibiliteten och leveranssäkerheten i elnäten, samtidigt kommer slutkunderna att bli mer medvetna om sin egen elanvändning respektive produktion. En spännande tid är vad som väntar oss.

Amar Delilovic

Fem lokala bygghandlare med stora resurser!

Hos oss hittar du kvalitet - kunskap - service. Här får du råd och hjälp.

Vi bryr oss om slutresultatet på ditt byggprojekt och därav vårt kundlöfte

- Vi får bygget att snurra!

Sveriges mest populära avfuktare!

DS28F. En riktig "all-round" avfuktare som passar i källare, garage, vindar och andra utrymmen upp till 140 m2. Steglös hygrostat. Effektiv, energisnål och pålitlig. Vattentank och direkt avledning.

4.295:-

Wood's

AVFUKTARE FROM CANADA

DS15F - Den optimala kryppgrundsavfuktaren.

Mycket effektiv avfuktning. Hög luftgenomströmningsskapacitet. Renar luften från mögelsporer. 6 års garanti. Passar även i källare, garage eller på vindar.

3.595:-

Huntonit Takskivor

Flera mönster och färger. Färdigmålade takskivor för såväl nybygge som för renovering!

Huntonit passar i samtliga rum, även badrum/dusch och andra våtutrymmen. Spontade skivor. Enkel montering med dold skruvning.

HUNTONIT

ASTMA- OG ALLERGIFORBUNDET
www.byggmagroup.se

August Barks gata 24
Västra Frölunda
Tel 031-45 08 50

Hedsvägen 2
Kode
Tel 0303-500 30

Byggmästaregatan 3
Kungälv
Tel 0303-625 00

Kärrlyckeagatan 26
Göteborg
Tel 031-54 20 60

Kvarnforsen, Bovallstrand
Tel 0523-66 70 60

Färggaranti 10 år - Funktionsgaranti 20 år

T EMBALLAGE

RÅD OM RENT VATTEN

Av hälsoskäl är det viktigt att kontrollera dricksvattnet från den egna brunnen. Har du specifika frågor om brunnen och vattenkvaliteten kan du numera få goda råd från Livsmedelsverket.

TEXT: LARS BÄRTÅS | BILD: JAN-ERIK WEINITZ

DET ÄR INTE ALLTID SJÄLVKLART att dricksvattnet från den egna brunnen har bra kvalitet. Många faktorer kan påverka vattenkvaliteten, alltifrån utsläpp och markingrepp i närområdet till naturliga processer där ämnen från berggrunden eller jordlagren lakas ut i grundvattnet. Det kan även uppstå skador på brunnen som gör att yttre föroreningar läcker in.

– HAR DU KÖPT EN FASTIGHET med enskild brunn bör du göra en analys direkt. Därefter är det lämpligt att analysera brunnsvattnet ungefär vart tredje år, och har ni små barn i familjen bör ni göra provtagningen oftare, säger Christina Lantz, rådgivare på Livsmedelsverket. **NÄR DU SKA GÖRA** en vattenanalys bör du

kontakta ett ackrediterat laboratorium. Men det kan vara en bra idé att först ringa kommunens miljökontor.

– Kommunen brukar hjälpa till att förmedla kontakter till ackrediterade laboratorier, men kan också ha kännedom om vilka förutsättningar som råder i vissa områden, till exempel om det brukar förekomma lokala problem med grundvattnet.

Livsmedelsverket har numera ansvaret för att ge råd om enskilda brunnar. Det är rätt vanligt att fastighetsägare har frågor om analysvar från laboratorerna, berättar Christina Lantz.

–DET ÄR LÄTT ATT BLI OROLIG när man får ett protokoll som visar anmärkningar på vattenkvaliteten och det är inte så lätt att själv bedöma hur allvarligt det är med höga halter av olika ämnen. I det läget kan vi hjälpa till med en saklig bedömning och kanske också ge lugnande råd, säger Christina Lantz.

I stort sett alla vattenproblem kan åtgärdas med olika typer av filter som avlägsnar

föroreningarna. Vattenanalysen får i varje specifikt fall avgöra vilken åtgärd som krävs.

– DET VANLIGASTE PROBLEMET ÄR man har fått bakterier i brunnsvattnet, i synnerhet gäller detta i grävda brunnar. Men det är också vanligt med höga halter av kalk, järn och mangan. Detta problem upptäcker man oftast själv då vattnet blir missfärgat eller ger avlagringar. Men man bör medveten om att många av ämnena som kan finnas i vattnet endast går att upptäcka med hjälp av en analys.

**FAKTA
RÅDGIVNING**
Har du frågor som berör din brunn, vattenkvalitet och analys kan du kontakta Livsmedelsverket.
Telefon: 018-17 55 00

BEHÖVER NI HJÄLP MED VATTEN- OCH AVLOPPSFRÅGOR?

- **UNDERHÅLLSPPLAN** för VA- anläggningen
- Har Ni problem med översvämningar eller behöver ni en **RISKANALYS**?
- Utdömt **ENSKILT AVLOPP**? Vi gör underlaget till en godkänd avloppsanläggning.

AVAK Anders VA Konsult
tel. 070-33 40 187

Klangfärgsgatan 4 D, Västra Frölunda
info@avak.se www.AVAK.se

Egen borrhärd eller grävd brunn?

Med Enwas filter får du garanterat friskt och klart vatten.

Om vattnet är bräckt (salt) klarar vi det med vår RO-teknik.

Vi har lång erfarenhet inom vattenreningsteknik och stor kunskap inom filtrerings- och avsaltningsteknik.

Kontakta oss för mer info om hur du får rent vatten.

Importgatan 21,
422 46 Hisings Backa
Tel 031-742 92 50

www.enwa.se

enwa

H₂O
Proffs till Proffs
FILTERTEKNIK

Nytt vattenfilter, eller service på ditt gamla

Kontakta oss på 0302-25590
info@h2ofilterteknik.se

RENT VATTEN - DET ÄR KLART!

Vattenrening till hushåll, lantbruk och industri.

AAA
©Bisnode 2015

AQUA INVENT AB
040-41 31 35 • www.aquainvent.se

EUROPE VATTENRENING AB
Över 30 år i branschen!

Europe filtersystem står för naturlig vattenrening utan giftiga kemikalier.

Vi har vattenfilter för alla vattenproblem: Våra kompletta järn & manganfilter finns för både hydrofor & hydropress. Vårt luftnings-system i syrafäst rostfritt faller ut metallerna så att de enkelt avskiljs i filtertrustringen!

Vi har även: Avsaltning, Avhårdning, Ph-höjning, Nitrit – Nitrat – & Humusfilter som inte ger pH-sänkning, vilket är helt unikt!

Vår Patenterade Radonavskiljare
Vår patenterade **Radonout**® tar bort ca 98–99,9 % radon. Enkel installation: vatten IN vatten UT & anslut stickkontakten. Monteras efter Er befintliga trycktank. Ingen dyr trycktank behöver monteras efter **Radonout**®. EL: endast ett jordat vägguttag behövs. Installationskostnaden bör vara den lägsta på marknaden. Vi erbjuder förmåliga ackrediterade analyserbjudanden. Bra vatten eller pengarna åter!

EUROPE VATTENRENING AB
Centralgatan 16, 360 51 Hovmantorp
Tel. 0478-100 17 Fax. 0478-122 13
www.europevattenrening.se E-post: europe.vattenrening@tele2.se

Villa & Fritid
www.villafritid.se

Med en annons i Villa & Fritid när du över 100 000 villaägare.

Friskt vatten för dig

JMS Vattenrening förser hushåll med anpassade vattenreningslösningar för ett friskare vatten.

www.jms-vattenrening.se

Munkerödsvägen 3, Stenungsund Tel: 0303-80 200
Kurödsvägen 15, Uddevalla Tel: 0522-343 00

JMS VATTENRENING

Agria
Djurförsäkring

Jag hjälper dig att skraddarsy en djurförsäkring, som passar för just dig och ditt djur.

Stefan Mattsson
Smådjursombud, 070-607 31 11
stefan.mattsson@ombud.agria.se

Sänkt värmekostnad • Bättre inomhusklimat

Aukt. service, försäljning och reparation av värmepumpar, elpannor och varmvattenberedare

Gratis hembesök med offertförslag • Fasta priser

031-779 71 00
Gustaf Daléngsg. 19 Göteborg
www.hermenius.se

HERMENIUS AB
El & Energiteknik

30 år i branschen

NIBE BOSCH IVT AUTOTERM ElektroStandard CTC

Perfect Step™
TRAPPRENOVERING - Nyttja Ert ROT-avdrag och låt oss renovera Er trappa.

LÅT DIG INSPIRERAS!
– Besök vår hemsida

Före

Nya trappräcken

Behåll din gamla trappa - den blir som ny!
Perfect Step är vår eget framtagna modell som vi tillverkar i vårt eget snickeri. Trappan är färdigbehandlad och därför behövs ingen ytbehandling eller eftermontering. Vi monterar nya räcken i rostfritt, glas, trä eller målat. Vi kan även hjälpa Er med målningen. Vi kommer kostnadsfritt ut och visar prover samt mäter er trappa.

031-68 55 55 www.panelstugan.se info@panelstugan.se Transportgatan 37, Bäckebo

Panelstugan
INREDNINGSSNIKKERI

RÄTT OM ENSKILDA AVLOPP

Mats Johansson, kommunikatörsansvarig på avloppsguiden.se.

SKA DU INVESTERA I ETT NYTT AVLOPPSSYSTEM? HÄR TIPSAR VI OM VAR DU KAN VÄNDA DIG FÖR ATT FÅ GODA RÅD.

TEXT: LARS BÄRTÅS

I MÅNGA KOMMUNER SKÄRPS nu tillsynen av små avloppsanläggningar som inte uppfyller de lokala kraven på rening. Gamla avloppssystem måste rustas upp eller bytas ut, vilket i regel innebär en stor investering för den enskilde fastighetsägaren.

Att byta ut avloppet är inte heller enkelt, eftersom man måste bedöma förutsättningarna på tomten och hitta

ett lämpligt och miljögodkänt system bland många olika produkter på marknaden. I det här skedet bör man först kontakta kommunens miljökontor.

– **MILJÖKONTORET KAN UPPLYS**A om vilken skyddsnivå som gäller där du bor och ge allmänna råd om vilka avloppslösningar som brukar godkännas. Däremot får man inte som tillsynsmyndighet förorda specifika avloppssystem och fabrikat, säger Mats Johansson, kommunikationsansvarig på avloppsguiden.se.

FÖRUTOM MILJÖKONTORETS SERVICE har en del kommuner valt att införa en separat VA-rådgivning som kan ge mer detaljerade råd kring avloppsteknik och hur man ska gå tillväga inför en investering. Ett exempel i Västsverige är Uddevalla kommun som erbjuder VA-råd via det kommunala bolaget Västvatten.

I andra kommuner som inte erbjuder denna service får man vända sig till en avloppskonsult. På avloppsguiden.se finns en söktjänst där du kan se vilka konsulter eller entreprenörer i din kommun som är diplomerade inom små avlopp.

– **DET ÄR DOCK INGEN** hundraprocentig garanti att en diplomerad konsult eller entreprenör är helt opartisk i sin bedömning. Därför är det viktigt att ställa frågor till entreprenören och be om förslag på olika avloppssystem som du kan jämföra mellan. Läs gärna avloppsguidens steg-för-steg-guide som ger tips om vad du ska tänka på när du anlitar en entreprenör, säger Mats Johansson.

På hemsidan avloppsguiden.se kan du få råd om hur du testar ditt avlopp och hur du planerar för ett nytt avlopp.

INVESTERA I NYTT AVLOPP? Så går du tillväga!

✓ Ta reda på hur ditt avloppssystem ser ut, när det är anlagt och om det har renoverats. Ta hjälp av gamla ritningar, bruksanvisningar, garantier eller andra handlingar.

✓ Läs på om avloppsrening och teknik. Kolla t ex avloppsguiden.se som innehåller mycket råd och information. Om du är påläst underlättas kontakten med miljökontoret och det blir lättare att förhandla med en entreprenör.

✓ Ta kontakt med miljökontoret i din kommun. Kontoret hjälper dig med regler och blanketter och kan ge råd om hur du går vidare.

✓ Ta kontakt med olika entreprenörer och begär in offert. Kommunen brukar ha en lista

på entreprenörer som genomgått diplomutbildning i små avlopp.

✓ Planera ditt avlopp och skicka in ansökan. Entreprenören brukar hjälpa till med ritningar, ifyllande av ansökan och eventuell grävning av provgrop där avloppet ska mynna ut.

✓ När du har fått ett skriftligt beslut från din kommun om tillstånd kan anläggningen börja byggas. Obs! Det är viktigt att tillståndsbeslutet är helt klart innan du skriver på ett köpeavtal med entreprenören. Gör upp med entreprenören om när arbetet ska vara slutfört.

✓ Slutbesiktning. Policyn för detta kan variera mellan olika kommuner. Se information i ditt

tillståndsbeslut.

✓ När anläggningen är godkänd kan den tas i drift. Då informeras också renhållningsförvaltningen i din kommun och du kommer att få en årlig eller ibland tätare tömning av slamavskiljare, slutentank eller minireningsverk.

✓ Se till att du har all information som är nödvändig för att kunna sköta din anläggning, som driftsinstruktion, ritningar över anläggningen och avtal med entreprenör.

Avloppslukt?

www.kemfilter.se 0270-42 98 50

Har även lösningar för kommunala anläggningar och större system.

KEMFILTER AB

ODÖRFÄLLAN™

Har ni problem med avloppslukt från trekammarbrunnar, fettavskiljare eller liknande?

Odörfällan finns hos din VVS-leverantör. RSK 5618519

Din leverantör inom **AVFALL – VATTEN – AVLOPP**

CLEANPIPE är ett fullserviceföretag. Vi hjälper dig med dränering, sanering eller om det blivit översvämning. Vi transporterar även bort farligt avfall, gör tv-inspektioner och utför relining.

Jour dygnet runt!

031 -33 00 500 | info@cleanpipe.se | www.cleanpipe.se

Enskilt avlopp För dig som tänker lite längre

Bästa
hälsoskydd

Behöver du ett nytt avlopp till din fastighet utan kommunalt avlopp?
Befinner du dig dessutom i ett känsligt miljöområde med krav på "hög skyddsnivå?"

Då skall du välja en anläggning som skonar både plånboken och nattsömn och dessutom klarar reningskraven för hög skyddsnivå - det är att tänka långsiktigt och miljövänligt.

BAGA Easy - avloppsanläggning med infiltration/markbädd, eller **BAGA BioTank** - mini-reningsverk är den klokaste investering du kan göra för att skydda din egen och dina grannars närmiljö och hälsa.

◆ Högsta möjliga hälsoskydd ◆ Bästa miljöval och totalekonomi ◆ Kretsloppsanpassat

Läs mer på www.baga.se

Växel: 0455-61 61 50

Huvudkontor: Karlskrona

Lokalkontor: Stockholm • Göteborg • Norrköping • Helsingborg • Umeå

BAGA
rent på riktigt

Maria Hübinette, miljösamordnare

MÅSTE JAG ANSLUTA MIG TILL DET KOMMUNALA VA-NÄTET?

Vilka regler gäller för mitt enskilda avlopp när kommunen beslutar att min fastighet ska få kommunal VA-anslutning?

Villa & Fritid har ställt frågan till Maria Hübinette, miljösamordnare och avloppsexpert på Kungälv kommun.

TEXT: LARS BÄRTÅS

Ett flertal kommuner har under senare tid skärpt tillsynen av enskilda avlopp och åtskilliga villa- och fritidshusägare får nu beskedet att deras anläggning inte är miljögodkänd. Samtidigt planerar många kommuner att bygga ut sitt kommunala VA-nät – ett faktum som väcker frågor hos fastighetsägare om hur man bör agera.

Vilka regler gäller om kommunen bestämmer att mitt område ska ha kommunal VA-anslutning?

Maria Hübinette: Om din fastighet ingår i "kommunalt verksamhetsområde" är du skyldig att ansluta dig till det kommunala

VA-nätet och betala en anslutningsavgift för detta, oberoende av vilket tidigare avloppssystem du har.

Om jag har en äldre avloppsanläggning som inte uppfyller kommunens miljökrav. Måste jag i så fall installera en ny anläggning i väntan på att kommunen ska färdigställa sitt nät?

Maria Hübinette: Nej, i regel kan du i samråd med kommunen få dispens eller välja ett enklare system, till exempel anlägga en sluten tank eller en infiltrationsanläggning. Här krävs en specifik bedömning av hur din nuvarande anläggning fungerar, så därför är det viktigt att du har en dialog med kommunen innan du gör någon åtgärd av ditt avlopp. Bedömningen grundas naturligtvis

också på vilken tidsplan kommunen har för utbyggnaden av VA-nätet.

Om jag redan har installerat ett nytt avloppssystem – till exempel ett minireningsverk som kostat över 100 000 kronor – och får veta att mitt område kommer få kommunal VA-anslutning. Får jag i så fall ersättning för min befintliga anläggning?

Maria Hübinette: Ja, kommunen är skyldig att lösa ut din anläggning, eftersom den betecknas som ogiltiggjord och inte längre ska användas. Oftast brukar kommunen anlita en konsult för att beräkna anläggningens värde och i regel utgår man från en avskrivningstid på tio år. Bedömningarna kan dock se lite olika ut beroende på vad du har för system. Har du till exempel ett minireningsverk så kan kommunen bedöma att det går att sälja på andrahandsmarknaden, vilket gör att ersättningen kan bli något lägre. Är minireningsverket i gott skick så brukar det inte vara någon svårighet att få det sålt.

VIKTIGT MED SERVICEAVTAL FÖR MINIRENINGSVERK

Planerar du att investera i ett minireningsverk? I så fall bör du vara noga med att teckna ett serviceavtal för att trygga den framtida driften av reningsverket. Se även till att kontrollera vilka regler som gäller i avtalet.

TEXT: LARS BÄRTÅS BILD: STFEAN MATSSON

Ett minireningsverk kan liknas vid ett kommunalt avloppsreningsverk i miniatyr. Det bygger på samma princip med rening i flera steg innan

vattnet släpps ut i naturen. Även om det finns olika varianter av minireningsverk så handlar det generellt om tekniskt avancerade system som kräver fackmässig kompetens för service och underhåll, konstaterar Maria Hübinette, miljösamordnare på Kungälv kommun.

- ÄR DU INTE SAKKUNNIG bör du teckna ett serviceavtal med en entreprenör som kontrollerar anläggningen med viss regelbundenhet. Risken är annars stor att reningsverket inte kommer fungera, och då är det ju inte lönt att man gjort en så stor investering.

ETT MINIRENINGSVERK brukar inte kräva någon omfattande skötsel och service, men enligt Maria Hübinette kan det uppstå mindre problem som påverkar reningsverkets funktion.

- Förr i tiden var det ofta problem med pumparna, men de har generellt blivit mycket bättre. Det är mer vanligt att det blir stopp i slangar, att någon fläkt går sönder eller att kemikalierna råkat ta slut och man glömt fylla på det.

IDAG KRÄVER DE FLESTA kommuner att fastighetsägaren kan uppvisa ett serviceavtal för att minireningsverket ska godkännas. Däremot finns det inga krav på att avtalet ska tecknas med den entreprenör som installerat reningsverket.

- MEN I DET FLESTA FALL är det rimligt att entreprenören som anlagt reningsverket också kan erbjuda ett serviceavtal. Samtidigt är det viktigt att kontrollera villkoren i avtalet, till exempel serviceintervall och vilket ansvar entreprenören respektive fastighetsägaren har för olika typer av fel som kan inträffa i anläggningen.

Acona utför service och besiktning av Uponor och WehoPuts minireningsverk.

www.acona.se

Listan är lång ...

- Totalentreprenad för vägar • Vägunderhåll • Förstärkningar
- Byte av vägtrummor • Vägbyggnader • Dikning
- Sprängningsarbeten • Totalentreprenad markarbeten
- Fyllning och schaktning • Avloppsanläggningar
- Dräneringsarbeten • Husdränering • Vägsladdning
- Transporter, material, schakt och anläggning • Snöröjning
- Nedgrävning av fiberkabel • Stubbfräsning
- Försäljning av krossmaterial och jord

.... men listor är aldrig helt kompletta!

Ring gärna och fråga om du inte hittar vad du behöver!

0708-77 02 38

NYHET! BioFlush – vattentoalett utan avlopp

Spola Miljövänligt

Mulltoa Bioflush är en fantastisk nyhet för dig som vill ha en snygg och bekväm porslinstoalett med vattenspolning, trots att huset saknar avlopp. Har ni el och vatten, har vi lösningen. MullToa Bioflush består av en snålspolande toalett, och en liten genial komposteringskammare.

Toalettstolen pryder toalettutrymmet och komposteringskammaren kan placeras upp till 10 meter från toalettstolen.

- Hygienisk.
- Enkel installation
- Lätt att sköta
- Inget avlopp
- Ingen separering
- Luktfri

Se hela produktserien – och hitta din närmaste återförsäljare! www.mulltoa.com

MullToa
ORIGINALET!

Tel: 031 42 29 30 Fax: 031 42 49 08 info@mulltoa.com www.mulltoa.com

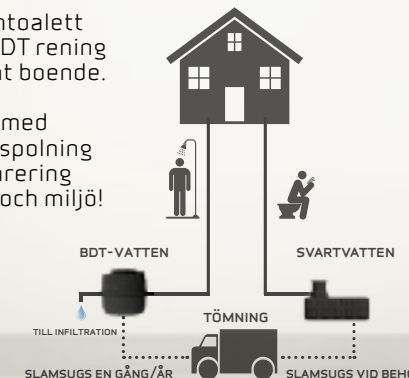
SÄKERT AVLOPP

JETS™ TOTALLÖSNING - FÖR ALLT BOENDE UTANFÖR KOMMUNALT VA-NÄT

Med Jets™ vakuumtoalett och Ecomotive™ BDT rening får du ett bekvämt boende.

Porslinstoalettet med reducerad vattenspolning ihop med källseparering spar både vatten och miljö!

Läs mer på www.jets.se.

SANITARY SYSTEMS MADE TO PLEASE

VEMAB

Tel: 0340-62 64 75
Mob: 0705-59 19 60

- ▣ Avloppsanläggningar & minireningsverk
- ▣ Mark och anläggningsarbeten
- ▣ Husgrunder
- ▣ Grundisolerings
- ▣ Dränering
- ▣ Trädgårdsanläggningar
- ▣ Sten och plattsättningar
- ▣ Rivningsarbeten ▣ Transporter
- ▣ Jord- grus-makadam

Vi hanterar ROT-avdrag!
Innehar F-skatt.

Vi är diplomerad för avlopp.

ATT ANLÄGGA ENSKILT AVLOPP

När vi som entreprenör kommer ut till en fastighet, ser vi på den ur ett annat perspektiv än både tillverkare och fastighetsägare. Vi har ofta erfarenheter från en mängd olika avloppslösningar. Under åren så lär man sig, att det inte bara är att välja ett som är billigt, utan att det viktigaste av allt är att välja det som passar bäst till just den aktuella fastigheten.

Det kan vara svårt att som lekman veta vad man ska välja. Vi försöker beskriva, vad som är plus och minus för olika typer av anläggning på just deras tomt. Vi vill hjälpa fastighetsägaren att få en robust anläggning med lång livslängd och en långsiktigt bra reningsgrad. På köpet får vi en bättre miljö.

VÅRT MÅL ÄR att få alla att förstå vad det innebär att äga en modern avloppsanläggning och hur den bäst skall skötas! Det är inte många fastighetsägare som tycker att det är roligt att sköta om sin avloppsanläggning och därför är det viktigt berätta hur de olika anläggningarna fungerar. Ägaren måste vara medveten om vad som krävs av dem, när det är dags att börja använda och sköta om sin anläggning.

FRÅGESTÄLLNINGAR ATT TA HÄNSYN TILL ÄR: Hur ser tomten ut geologiskt? Vilken markbeskaffenhet har den? Finns det tillräckligt med fall eller måste man pumpa avloppet? Vilken typ av hus är det? Hur kan vi se till att ventilationen blir bra? Får anläggningen plats? Vilka risker finns det?

ETT EXEMPEL är ett stort sommarhus med ojämn belastning på avloppet. Under vissa perioder kommer det vara många personer (hög belastning) och under kortare perioder ett fåtal som bor i huset. Det är viktigt att anläggningen har kapacitet för den höga belastningen men även att den fungerar under låg och ingen belastning alls.

SLUTLIGEN är det viktigt att alla inblandade, (leverantören, markentreprenaden och installatören m fl) kan ge bra garantier. Tillverkarna bör kunna lämna lång process- eller funktionsgaranti. Detta innebär att om vi, övriga hantverkare och fastighetsägaren gjort vårt jobb rätt, så är det upp till tillverkaren att stå för att reningsresultatet blir vad som utlovades vid inköpet.

Stefan Busck, SB Grävtjänst AB

DET VANLIGASTE FELEN NÄR EN ANLÄGGNING INTE FUNGERAR

- Dålig ventilation
- Vatteninträningar i bäddar, oftast pga felplacerad bädd.
- Inläckage med ökad belastning som följd.
- För sällan tillsyn.
- Slamflykt pga att slamavskiljaren inte är tömd i tid / pga överbelastning.

NYTT AVLOPP?

Gör det svåra enkelt!
**Vi hjälper er hela vägen -
FRÅN ANSÖKAN TILL
FÄRDIG ANLÄGGNING**

SKRÄDDARSYDDA LÖSNINGAR

- VA-UTREDNING
- RÅDGIVNING
- VAL AV ANLÄGGNING
- ANSÖKAN
- INSTALLATION
- SERVICE

**VI INSTALLERAR
AVLOPPSANLÄGGNINGAR FRÅN
LEDANDE LEVERANTÖRER!**

SMARTARE BENSIN!

ORUST MOTOR

Hälla 815, Henån 0304-230 46, www.orustmotor.se

Aspen alkylatbensin
Nu tankar du även alkylatbensin från pump.
Öppet dygnet runt med kortautomat!

Öppningserbjudande!

Aspen 2 25:-/liter
Nu **24:-/liter**

Aspen 4 24:-/liter
Nu **23:-/liter**

Rabatten gäller **26-27/6 2015**
Ta med egen dunk!

GAK service AB
"När det gäller värme i villor och fastigheter"

BERGSÄKER INVESTERING!

Köp energimyndighetens
testvinnare 2014
Nibe Fighter 1255
bergvärmepump.

Ring oss för fri konsultation och hembesök.
Tel 031-28 67 94 www.gak.se info@gak.se

RADON

Dricker du ohälsosamt
radioaktivt vatten?

Radonett är Europas mest sålda
och effektiva radonavskiljare.

RADONETT

- reningsgrad av radon 97-99,9%
- tar bort svavelväte
- höjer pH-värdet till ca 7,5

Ring 0248-102 78 så hjälper vi dig
Radonett • info@radonett.com • www.radonett.com

Fabriksförsäljning

VAPENSKÅP OCH SÄKERHETSSKÅP

Unisafe
Rättvik www.unisafe.nu

Hällebergsväg 46, Rättvik • 0248-107 04

HEED & THOM
DESIGN

10 min från centrum.

För kontakt och tidsbokning ring Pelle Thom,
031-89 44 90 eller 0705-11 99 05

MOBALPA
KÖK

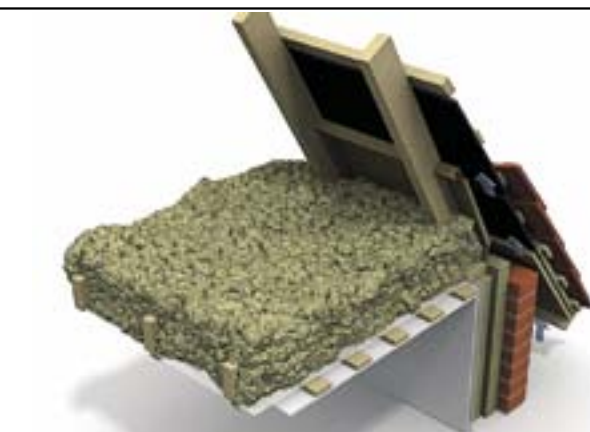

Lundins
KÖK & INTERIÖR

Vi ligger inte på "FINA GATAN" därför kan vi hålla **hög service**.
Hög kvalité och låga omkostnader = mycket kök för pengarna.
Vi har dessutom mycket stor kunskap och erfarenhet.

HEED & THOM
DESIGN

Tagene Hantverkshus, Tagenevägen 62

Spruta din vind med Paroc Lösull!

Sprutad Paroc Lösull behåller
värmén i huset och ägarens pengar i fickan.
Kontakta oss för information om vårt erbjudande
med lösullen sprutad på plats.

www.hogsboverken.se

HÖGSBOVERKEN ISOLERING AB

– Auktoriserad entreprenör för Paroc lösull –

Gunnvägen 4A, 437 21 LINDOME
Tel 031-27 08 87, 031-94 83 89

Insulate for life

Mobiltelefon: Carl Ahlgren 0705-85 78 09, Anders 0709-30 05 55

Kampanj på utvalt läder

MONTÉ

Många komb. och träslag

LAMINO
Svensk tradition
Lagervara

KAMPANJ!

**NAVER
PLANK
BORD**

**naver
collection**

Lilla Åland
Nu även ek.

Lagervara.

G.A.D.

från Gotland
köper du
naturligtvis
hos oss!

Stor utställning

Handy klassisk soffor i många
kombinationer och färger!

String Originalet

Många
kombinationer
och färger.

JÄTTEPADDAN

Fåtölj Aluminium
av Mats Theselius

BRUNO MATHSSON

BYT NU!
Fri transport
eller hämtpris.
Vi tar gamla
möbler med.

JETSON

KAMPANJ!

19.900:-
(24.990:-)

Meijers

GÖTEBORGSVÄGEN 29, MÖLNDAL TEL. 031-27 27 10
(vid lasarettet) Fri parkering direkt vid ingången - Välkomna!
Öppet: Månd 9³⁰-19, tisd-fred 9³⁰-18, lörd 10-14

SOMMARSTUGEKÖKET - GLÄDJE, ELLER...

Under mina många år som in-
redare har det ofta slagit mig,
när jag besökt kunders och
vänners fritids- och sommar-
boenden, vilken otroligt låg
standard de har på sina kök!
De har accepterat att leva med
det under den kvalitetstid som
det måste innebära att vistas i
sin fritidsdröm.

Satsa på ett fint och praktiskt kök även i fritidshuset.

Varför, har jag frågat mig, när det
ofta rör sig om små utrymmen
som inte kräver så stora insatser
och kostnader för att fräscha upp.

För mig har det alltid varit
viktigt att använda utrustning av
hög kvalitet, speciellt under min
kanske värdefullaste tid - under min rekreation,
min återhämtning från den vanliga monotona
vardagen. Jag vill ha utrustning som fungerar
perfekt och som ger mig glädje att använda.

DET OMVÄNDA VERKAR faktiskt ofta gälla när
man kommer ut till någons fritidsboende. Gam-
mal skruvrigg utrustning, exempelvis gamla uttjänta
spisar som står och svajar i ett hål av en annan
storlek än vad som en gång varit tanken. Spis
med utbrända plattor, som istället för att värma
effektivt får elmätaren att få snurren.

ÄN EN GÅNG VARFÖR? Den som har golf som
intresse satsar ofta stora pengar på utrustning
som med stor marginal överträffar användarens
kapacitet. Den som är intresserad av motorcyklar
likadant, ofta utrustning och imagekitt för anse-
liga summor. Samma gäller med båtar och segling,
hästar med utrustning mm mm. Listan kan göras
hur lång som helst.

MEN.....VAD HÄNDER I SOMMAR STUGAN
där man vistas så mycket och dit man längtar så

intensivt under vardagen? Har vi glömt bort som-
marstugans kök? Som jag nämnde inledningsvis
så krävs oftast inte så stora insatser i varken
energi eller kostnader för att få det snyggt och
funktionellt. Naturligtvis kan man inte trola med
så små utrymmen som det ofta handlar om, men
oftast går det att få till riktigt bra.

JAG HAR DÄRFÖR ROAT MIG med att göra en
liten skiss på ett enkelt kök/pentry, för att visa
att det med enkla medel kan bli jättemysigt. Lite
fix där blandat med lite jox här och så blir det en
helt ny miljö att njuta av. Kostar det nåt? Mindre
än man tror.

TA GUBBEN/PARTNERN I HANDEN och knalla
in till någon som kan hjälpa er med ett förslag.
Hos oss som brinner för att göra era kök till en
njutning istället för en påfrestande tråkning är ni
alltid mer än välkomna.

Få nu en riktigt god sommar.
Pelle Thom

Kvalitetsmattor sedan 1970!

**JUST NU:
EXTRA FÖRMÅNLIGA
PRISER!**

Vi tvättar och reparerar
alla typer av mattor!

**REZAS
MATTOR**

Södra vägen 18, mittemot Lorensbergs P-däck
Vardagar 10-18 • Lördagar 10-15
Telefon: 031 - 18 06 35 • www.rezas.se

Ny bil?

DITEC

1000:- rabatt

vid bokning av Ditecbehandling och
rostskyddsbehandling samtidigt

- Aldrig mer vax! • Lätt att tvätta!
- Tål avfettning! • Aktiv i 6 år!

**PROFFSA
BILVÅRD**
BILVÅRD-CENTER
Stora Höga 0303-77 77 35
e-post: bilvard@telia.com

Byt inte ditt tak låt oss ta hand om det!

BYTE AV FÄRG PÅ TAK

JUST NU
10%
RABATT

OBS!
ROT-AVDRAGET
GÄLLER

TAKTVÄTTNING

För mer info:
www.tvättarna.se

Taktvättarna
vi återupplivar ditt tak & din fasad

Ring oss idag för fri offert och besiktning!

Taktvättarna i Sverige AB

031-757 28 08 • info@tvattarna.se • www.tvattarna.se

Butiker i samarbete

Lokala avvikelser i sortiment och pris kan förekomma. Vissa varor kan vara beställningsvara. Priserna gäller t.o.m 31/7. Reservation för ev tryckfel.

Naturtorv 80 liter
Barkmull 50 liter
Täckbark 50 liter
Toppodressing 50 liter
Kogödsel kompost 50 liter

VÄLJ DIN EGEN MIX TILL PAKETPRIS!

 SÖDRA ÅRHULTS TORV AB

DEN SVENSKA FLAGGSTÅNGEN

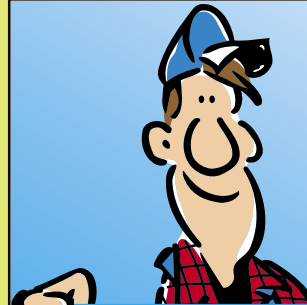
10 ÅRS GARANTI

Formenta Original är storsäljaren och basen i vårt breda sortiment av kvalitetsflaggstänger. Den perfekta flaggstängen för dig som önskar hissa flagga eller vimpel i flaggstängen i sommar.

9 m FORMENTA ORIGINAL **3.795:-**
 12 m FORMENTA ORIGINAL **5.595:-**

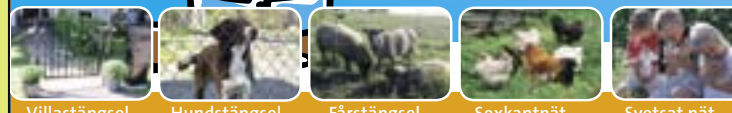
Flagga och vimpel på köpet.
 Levereras komplett med alla tillbehör
 1 års gratis Flaggdags-SMS och 10 års garanti.

 formenta

 STÄNGSELSYSTEM

– för villa- och fritidstomter.
Gör det själv! Enkel och snabb montering

Trädgårdsstängsel – Euro-Plus, nethöjd 0.8 resp. 1.0m, grindar kombistolpe och tillbehör.
 Finns i mörkgrönt och svart färg

www.dwtrad.se **GUNNEBOSTÄNGSEL**

Gasolgrill Triton PTS 3.0

Genomtänkt och stryktålig gasolgrill av riktigt god kvalitet med mycket utrustning för denna prisklass.
 Galler av kraftigt gjutjärn.
 Stort värmeållningsgaller.
 Många emailjerade delar.

Ord pris 3.995:-
3695:-

Fritt val! 2 för 139:-

Grillbriketter 5 kg
Grillkol 5 kg

 LANDMANN

Högtryckstvätt Kärcher K5 Premium

Allroundmaskin med vattenkyld motor - överlägsen prestanda, tystare gång. Lämplig för regelbundna arbeten på stora ytor och hårt sittande smuts, t ex på mossbelagda och smutsiga ytor som fasader, terrasser, gångar, murar och fordon.

3.395:-

Nya generationen fönstertvätt är här! WV 2 Plus

Lättare, kompaktare, tystare och med bättre prestanda än någonsin! Rengör fönster snabbt och utan ansträngning. Fönstertvätten suger upp vatten från rutan utan att droppa och utan att efterlämna ränder.

695:-

 KÄRCHER

Råd Rön
BÄST i TEST
 MAJ 2014

Accu Trimmer EasyCut Li-I8/23R

Extremt lättanvänd och särskilt lämplig för höga gräskanter och svåråtkomliga ytor.
 Starkt litiumjonbatteri, 18V/2,0 Ah, räcker till ca 50 minuters drift. RotorCut-systemet är extra tyst. Långt och lättjusterat skaft. Växtskydd. Levereras komplett med batteripack, batteriladdare, magasin för reservknivar och 20 knivar.
 Klippdiameter totalt 230 mm. Ett tomt batteri kan fulladdas på cirka tre timmar.

995:-

Comfort slangvinda

Väggmonterad slangvinda 8024, med automatisk inrullning. Kan vridas 180°. Levereras med en 35 m 13 mm (1/2") kvalitetsslang, 2 meter anslutningsslang, steglöst reglerbart strålmunstycke och de Original GARDENA Systemkopplingar som behövs, samt skruvar och plugg. Enkel monteringen.

449:-

Slangvagnset 2692

Praktisk plattsparande vagn med teleskopskaft och ihopfällbar ram. Vinklad slanganslutning förhindrar att slangen viker sig. Levereras med 20 m, 13 mm (1/2")-slang, skruvkontakt, adapter, 3 st snabbkontakter, stoppkontakt och strålmunstycke.

1.049:-

Handgräsklippare 4018

är det miljövänliga alternativet där din egen handkraft är det enda som behövs. Arbetet blir betydligt tystare och behagligare.
 Härdad och kläbskyddad klippcylinder av kvalitetsstål samt slipat bottenblad ger rena och fina snitt så att mattan blir riktigt välskött.
 Stora hjul med specialmönstring ger bra grepp och enkel styrning. Klipphöjden kan enkelt justeras.

 GARDENA

LINDOME JBF
 Den GÅ LANTMANNABUTIKEN
 Sagbäcksvägen 5 (Stationsområdet)
 Lindome Tel 031-99 00 97
 www.lindomejbf.com
 Vard. 9-18, lörd. 9-15, sönd. 10-14

FJÄRÅS LANTMANNA
 Fjärås lantmannaväg 11
 Tel. 0300-54 00 05
 www.lantmanna.nu
 Vard. 07³⁰-18, lörd. 9-14, sönd. 10-14

Frillesås Lantmän
 Torstensviksvägen 3, Frillesås
 Tel. 0340-65 00 53
 www.frillesaslantman.se
 Vard. 8⁰⁰-18⁰⁰, lörd. 9⁰⁰-14⁰⁰

Värö Lantmän
 Vallavägen 4, Väröbacka
 Tel. 0340-66 00 24
 Vard. 8⁰⁰ – 17⁰⁰, lörd. 8³⁰ – 12⁰⁰

Stannareds Lantmän
 Stannared 234, Varberg
 Tel. 0340-320 00
 www.stannaredslantman.se
 Mån, ons, tors 8⁰⁰-16³⁰
 Tis, fre, lör 8⁰⁰-12³⁰

Lunchstängt
 12³⁰-13³⁰

Grimeton LANTMÄN
 Källängsvägen 1, Grimeton
 Tel. 0340-20 10 60
 www.grimetonlantman.se
 Mån-fre. 8⁰⁰-17⁰⁰, lörd. 9⁰⁰-12⁰⁰

Lant männen UNNARYD
 Myntgatan 6, Unnaryd
 Tel. 0371-600 86
 www.unnarydslantman.se
 Mån. 9⁰⁰-13⁰⁰, tis-fre. 9⁰⁰-18⁰⁰
 Lörd. 9⁰⁰-13⁰⁰

Älvsred Lantmän
 Mårdaklevsvägen 22
 Älvsred
 Tel. 0325-311 08
 Vard. 7³⁰ – 17³⁰, lörd. 9⁰⁰-13⁰⁰

VINBERGS LANTMANNA
 Påronvägen, Vinberg
 Tel. 0346-190 14
 Vard. 07⁰⁰-17⁰⁰,
 Lörd. 9⁰⁰-13⁰⁰

Vallberga Lantmän
 Lantmannaplan 5, Vallberga
 Tel: 0430-162 10
 www.vallbergalantman.se
 Mån-fre. 7¹⁵-17³⁰, lörd. 9⁰⁰-12⁰⁰

SOMMARTIDER

ALTANKYL

2195:-

Cylinda
MINICOOLER
Lätt placerad för t.ex altanen.
Hjul och anslutningssladd.
Reglerbar temperatur.
• 40 liter
• Mått, höjd, diameter 77/44,5

3485:-
ORD.Elonpris 4495:-

HACE
Healthy & Clean Environment
PORTABEL AC
Hace A/C Torino
Torino är en kompakt
och portabel AC på
2,64kw/9000btu. Den
avleder varmluften genom
ett flexirör, så du kan njuta
av ett svalt behagligt
sovrum eller kontor. Den
är optimal för utrymmen
upp till 26m².

1495:-
ORD.Elonpris 1995:-

Wood's
AVFUKTARE FROM CANADA
Wood's MRD10
Liten och smidig, perfekt
för badrum, tvättstugor
och källare. Varmluft
utsläpp på ovansidan.
Själavstängning vid full
behållare eller temp un-
der fem grader. Praktiskt
handtag.

1995:-

LANDMANN
GASOLGRILL 12736
Prisvärd gasolgrill med
praktisk sidobrännare.
Följande utrustning
ingår:
3 st brännare i rostfritt
3 st flametamers som
sprider värmen mm

ELVARUHUSET
TRIVAS

VARBERG, LINDBERGSVÄGEN 2C, TEL. 0340-893 00

ELON

ÖPPNA UPP FÖR LJUSET

Skjutfönster & vikpartier, vi har hela sortimentet!

Vi har sveriges bredaste sortiment av fönster, vikpartier, skjutpartier inner- och ytterdörrar.

Välkommen till Datavägen 20 (mitt emot Ö&B).
Öppet: Tis-Fre 13:00-18.00, Lör 11:00-14:00

24
månader
räntefritt!

AAA
HÖGSTA KREDITVÄRDESET
© Skanska 2014

Ring Mats för kostnadsfri dörr- & fönsterrådgivning **031 748 0850**

www.ekstrands.com/boka

EKSTRANDS®
Installerat & klart

Familjeföretag med egen tillverkning sedan 1945